ASYANIN
Üstünlüğü ve Düşkünlüğü
(AVRUPANIN İKBALİ)
İçinde Osmanlı İmparatorluğunun yükseliş ve alçalışı en büyük mevki tutan bu kitab, her Türk münevverinin dikkatle okuyacağı bir eserdir. Yeni çıkmıştır. Tevzi yeri Cumhuriyet Matbaası ve Ankara caddesinde Üniversite Kitabevidir. Fiatı 100 kuruş.

Cumhuriyet

18 inci yıl sayı : 6278

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve Matbaa kısmı 24299 - 24290

Pazartesi 9 Şubat 1942

Halid Ziya Uşaklıgil
Saray ve Ötesi
(Son Hatıralar)
ÜÇÜNCÜ CİLD ÇIKTI.
Fiatı 75 kuruş
HİLMİ KİTABEVİ

KIŞIN DERSİ

Hep elbirliği ederek

Şimdi bu dersten istifade edersek çektiğimiz ağır sıkıntıları kendimize fayda kaynağı yapmış olacağız

Bu yıl bol yağan karın memleketimizde dahi çetin zorluklar doğuran karakışına teşekkür edeceğimiz geliyor. Yaşadığımız müstesna zamanların hepimizden istediği feragatli ve sürekli tedbirler üzerinde yazılanları ve söylenenleri çoğumuz bir kulağımızdan girip öbüründen çıkan masallar gibi dinleyip geçmek itiyadından bir türlü yakamızı kurtaramamıştık. Acı hakikatlerin bizi azçok uyandırmış ve ilerisini daha iyi karşılamağa kandırmış olmasını umuyor ve bununla beraber selli bulmak istiyoruz.

Geçen yaz bu sütunlarda mekteb talebeleri devamınca izci gençliğin memlekette kendisince başarılabilecek istihsal işlerinde çalışmağa sevkolunmasını yazmış, bilhassa bu gençliğin ziraat işlerine köylüye yardım eyliyebileceği ve odun, kömür istihsalinde faydalı başarılar elde edebileceği noktaları üzerinde durar eylemiştik. Buna mukabil odun ve kömür narkı bilhassa İstanbul hesabına fahiş tükenmez dedikoduları mucib olup çıkmıştı. O dedikodu hâlâ bitmemişken ortaya çatan karakış ortasında odunun kilosunu dört kuruşa alıp elli kilosunu bir liraya evlerine naklettirebilenler kendilerini bahtiyar saydılar.

Bahtiyar saydılar, çünkü onlar hiç olmazsa birkaç yüz kilo odun bulabilen veya adir talihlilerdi. Çoğumuz o fiata ve hatta daha yukarısına odun bulamadık, çünkü yoktu.

Nekadar ihtiyatsız ve düşüncesiz davranmış olduğumuz kışın bir iki darbesile meydana çıktı. Her tarafta odun ve kömür ihtiyacı ancak ucu ucuna, o da eksik gedik stoklarla karşılanmıştı. Şiddetli bir kış hamlesi önünde mevcudumuz derhal yutularak açığımız olanca büyüklüğü ile sırıttı. Hatta bu kadar şiddetli kış da olmıyacak olsaydı bu kadar tedariksiz kalmağa yer yoktu. Bunu şimdi pek iyi anlamış bulunuyoruz.

Ereğli kömür havzamızın maden direklerini mevsiminde stok etmemiş olmanın sebeb olduğu muvakkat istihsal aksilisile buna inzimam eden tabii gene muvakkat nakliye zorluğu çok değil, on, on beş gün içinde bütün memlekette hissolunan derin bir tesir gösterdi. İstanbulda taşkömüründen dahi ihtiyatımız yokmuş meğer .Elektrik ve havagazi fabrikalarımızda tasarruflar teminini şiddiyetle derpiş etmeğe mecbur olduk, ve daha uzun fasılalı bir taşkömürü yokluğunun memlekete nelere mal olabileceğini dehşetle gördük. Halbuki havza bizim kendi tabiî zenginlik ve enerji kaynaklarımızdı. Hiç olmazsa o yüzden herhangi bir sıkıntıya maruz kalmamalı idik. Biraz dikkat ve itina ile elbette geçe de böyle sıkıntılara uğramamaklığımız daima elimizdedir.

Bu işleri böyle mes'ud ve muntazam bir cereyan içinde yürütmek için hükûmetin bütün vekâletleri arasında hakikaten ahenkli, yani yekdiğerini ikmal edici çalışmalarda daha derlitoplu davranmağa ihtiyac vardır. Eğer kömür istihsalinin münhasıran İktisad Vekâletine taid olduğunu hesablıyarak diğer vekâletlerce o işte kendilerinin de himmet, hizmet ve mes'uliyetleri bulunduğu bilinmez ve buna candan inanılmazsa zaman zaman bu türlü aksaklıklarla karşılaşılmasına şaşılmamak lâzım gelir. İşte gördük: Kömür işi memleket hayat ve müdafaasının candamarını teşkil ediyor.

Ziraî istihsali artırmak işi de aynile böyledir. Bu hayatî mevzu üzerinde yapılacak bir seferberlik bütün faaliyetlerin onun üzerinde teksif olunmasını icab ettirir. Dahiliye, Milli Müdafaa ve Maarif Vekâletlerimizin ziraî istihsalde oynıyacakları mühim rolleri inkâr etmeğe imkân var mıdır? Hatta bu iş yalnız hükûmet şubelerinin değil, bütün mille-

YUNUS NADİ

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Aralarında çok samimi sahneler geçen Mısır Başvekili Nahas Paşa ile İngiliz büyük elçisi Sir Lampson

Kahirede tezahürler

Nahas Paşa, entrika çevirenleri şiddetle cezalandıracağını bildirdi

Halk, İngiliz elçisile kucaklaşan Başvekili şiddetle alkışladı

Kahire 8 (a.a.) — Dün Başvekillik dairesi önünde toplanan halk, Nahas Paşaya sevgisini ve İngiltereye karşı sempatisini bildirmiş ve bu tezahürlere cevab olarak kısa bir nutuk söyliyen Başvekil, İngiliz büyük elçisile teati ettiği mektublarında isbat ettiği gibi tahtın ve milletin haklarını müdafaa etmiş olmasından dolayı duyduğu gururu anlatmış ve her kim olursa olsun entrika çıkaracaklara karşı en şiddetli tedbirlerin alınacağını vadetmiştir. Başvekil ayni zamanda İngiltereyi ve İngiliz büyük elçisi Sir Miles Lampson'un telkin ettiği itimadı da övmüştür.

İngiliz büyük elçisi Sir Miles Lampson, Nahas Paşayı iktidar mevkiine gelişinden dolayı tebrik için ziyaret ettiği zaman, Başvekille balkona çıkınca, halk Başvekili ve büyük elçiyi şiddetle alkışlamış ve Nahas Paşa, Sir Miles'i kucaklayınca alkışlar bir misli daha artmıştır. İngiliz büyük elçisi, sonra otomobiline kadar El-Azhar talebesi tarafından tezahürler arasında omuzda götürülmüştür.

Amerika sularında Alman denizaltılarının faaliyeti

Vaşington 8 (a.a.) — Bahriye Nazırlığının tebliği:

Atlantik bölgesinde Mihver denizaltıları Atlantik Okyanusunun büyük bir kısmında Birleşik Amerika devletleri kıyıları açıklarında faaliyetlerine devam etmişlerdir. Ticaret gemilerimize karşı harekâtta bulunan denizaltılarile mücadele eden deniz kuvvetlerimizin muvaffakiyetleri her gün artıyor.

Bir İngiliz muhribi battı

Londra 8 (a.a.) — İngiliz Amirallik Dairesi, Matabele muhribinin açık denizde battığını bildirmiştir.

Londra Elçiliği

Rauf Orbayın tayini kat'ileşiyor

Rauf Orbay

Ankara 8 (Telefonla) — Londra büyük elçiliğimize, Kastamonu meb'usu Rauf Orbayın tayini tahakkuk etmektedir. İngiltere hükûmeti, tarafımızdan yapılan istimzaca müspet cevab verdiği için, tayin muamelesi yüksek tasdika iktiran etmek üzeredir.

Buradaki İngiliz büyük elçisi Sir Knatchbull Hugessen'in verdiği ziyafette, Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu ile beraber Rauf Orbay da bulunmuştur.

Eski İcra Vekilleri heyeti reisi Rauf Orbay, bahriye mesleğindeki şöhreti dolayısile Büyük Britanyada da hürmet ve sevgi kazanmıştır. Yeni vazifesinde muvaffak olacağı şüphesiz sayılmaktadır.

İsveç, Norveçteki Kisling hükûmetini tanımıyacak

Londra 8 (a.a.) — Norveç ajansı, Oslo basınının haber verdiğine göre, İsveç başkonsolosunun Quisling'in iktidar mevkiine çıkışını kutlama törenine davet edilmediğini bildirmektedir.

Ajansın ilâve ettiğine göre, eğer Quisling, kendi hükûmetinin İsveç hükûmeti tarafından tanınmasını isterse - ki bunu yapacağı şüphesizdir - bu talebin reddedileceği hakkındaki umumi kanaate İsveç eyalet basını iştirak etmektedir. Ezcümle Kaalstad Tidningen gazetesi, böyle bir tanıma keyfiyetinin emsalsiz bir küçüklük olacağını ve milletin bu mütaleada bulunduğunu yazmaktadır.

Kudiksvalls Nicheter, şöyle yazıyor:

«Tabiatile İsveç böyle bir talebi «Quisling ile hiç bir alâkası olmasını istemiyen» milletimizin duygularına uyarak reddedecektir.»

AVRUPAYA İHRAC HAREKETİ

Bir İtalyan amiraline göre

İskandinavyanın şimalinden yapılacakmış

Londra 8 (a.a.) — Britanova: İtalyan Amirali Ducci yazdığı bir makaleme Müttefiklerin ilkbahar taarruzlarından nasıl çekinmek lâzım geldiğini söylemektedir. Amirale göre, bu taarruz şimalî İskandinavyaya tevcih edilecektir. Mumaileyh İskandinavyaya yapılacak bir asker çıkışının Narvik ve Ankanjel arasında olabileceğini tahmin etmekte ve muvaffakıyeti takdirinde Müttefik kuvvetlerin İsveç ve Finlandiyadan geçerek Almanyayı şimalden çemberliyebileceğini sanmaktadır.

Dr. Todt öldü

Alman istihkâmlarının meşhur mühendisi bir hava kazasına kurban gitti

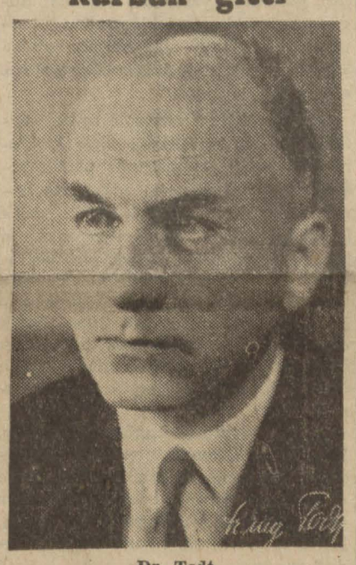

Dr. Todt

Berlin 8 (a.a.) — Resmen bildiriliyor: Alman Devlet Nazırı Dr. Todt bugün askerî vazifesinin ifası sırasında bir hava kazası neticesinde ölmüştür.

Führer millî cenaze merasimi yapılmasını emretmiştir.

(**Cumhuriyet** — Dr. Todt, sulh zamanında Almanyanın Otostrad denilen meşhur şoselerile bir çok gizli askerî tesisattan başka Zigfrid hattını da yapmıştı. Harb zamanında yeni yolların ve istihkâmların inşası için çalıştığı, milyonları bulan ekiplerile zaptedilen Rus arazisindeki demiryolları Alman hatlarına uydurmakta fevkalâde bir sür'at ve maharet gösterdiği söyleniyordu. Ahiren şimalî Fransa, Belçika, Holanda sahillerinde tahkimat yapmakla meşgul olduğu rivayet edilmişti. Her halde Almanyanın harb gayretleri arasında çok mühim vazifeler başarmış bir mühendisti.)

Bulgaristanda Yahudi mallarına el konuyor

Sofya 8 (a.a.) — Bulgar meb'usan meclisi, dün bütün gün ve bir kısım gece de toplantılarına devam ederek gayrimenkul mallar hakkındaki yeni kanun projesini görüşmüştür. Bu yeni kanun projesine göre, Yahudiler ve yabancılar, şehirlerde birden fazla ev, taşrada arazi ve san'at ve meslek icrasına lüzumlu bina sahibi olamıyacaklardır.

Hükûmetin teklifi üzerine, Yahudilere aid bulunan ve yeni kanunun çerçevesi dışında kalan bütün gayrimenkul malları, devlet, kendi mülkiyeti altına alacak ve mal sahiblerine bunların bedellerini, yüzde üç faizli ve 20 yıl vadeli tahvilâtla ödeyecektir. Salâhiyetli mahfillerin tahminlerine göre, yeni kanunlar devlet malı olacak Yahudi gayrimenkullerinin kıymeti 2,5 ilâ 3 milyar levadır.

Altın ve Para işine dair

Yazan:

A. Hamdi Başar

Güzide arkadaşımızın bu yazısı, yarınki nüshamızda.

Cenubî Pasifik adalarında Japonların ihrac yaptıkları yerleri gösterir harita

Japon harb tebliği

JAPON KIT'ALARI

Johor boğazında bir adaya çıkarılmışlar

Birmanya hududunda Japon ve Tayland ordularının tazyiki gittikçe artıyor

Şanghay 8 (a.a.) — D.N.B.: Singapurdan gelen haberlere göre, Japon topçusu faaliyetini katmerleştirerek ateşini adanın şimalindeki hedeflere tevcih etmiştir.

Japon kuvvetleri Johor boğazında Palaou-Ubin adasına çıkarılmıştır.

Saygon 8 (a.a.) — Singapurdaki hareketler bir durgunluk devresi geçiriyor gibidir. İngilizler, takviye gelmesine intizaren müdafaa vasıtalarını artırmaktadırlar. Japonlar, hücuma geçmek için icab eden malzemeyi hazırlıyorlar. İngilizler, topçu düellosunun çok şiddetli olmadığını söylemektedirler.

Japon ve Taylandlılar Saluen nehrini zorluyorlar

Saygon 8 (a.a.) — Birmanyada Japonlarla Taylandlılar Saluen'e muvazi olan Sitang nehrinin sağ sahilinde Rangona 60 kilometre mesafededirler. Bu nehir, Rangonun batısında son tabiî engeldir. Japon tayyareleri bu şehri ve tayyare meydanını şiddetle bombalamışlardır.

Mingalada tahrib edilen tayyareler

Tokyo 8 (a.a.) — Umumî karargâhın tebliğinde önemli tayyare teşkillerinin Birmanyada Mingala tayyare meydanına 4 defa hücum ettikleri, 22 düşman tayyaresile çarpıştıkları ve bunlardan 12 sinin düşürüldükleri söylenmektedir.

Macar Naibine oğlu muavin oluyor

Budapeşte 8 (a.a.) — Ofi: Macar hükûmetinin bu hafta başında Naib muavinliği vazifelerini ihdas eden bir kanun lâyihasını parlamentoya tevdi edeceği sanılıyor. Bu makama getirilecek olan zat, Naibin, otomatik surette daimi olarak mevki ve salâhiyetlerini istimal edecektir.

Bu kanun lâyihasının Parlamentonun salı ve yüksek meclisin çarşamba celseleri ruznamesine dahil bulunması muhtemeldir. Encümenlerde etraflı müzakeresi iki gün sonra yapılacak ve hafta sonunda kanun kabul edilmiş olacağı gibi bu yeni makamın sahibi de tayin edilmiş bulunacaktır.

Parlamento mahfillerinde dolaşan bazı rivayetlere göre Naibin büyük oğlu M. Etienne de Horty bu yeni vazifeye tayin edilecektir. Mumaileyh 29 ağustos 1940 tanberi devlet müsteşarı ve 20 mayıs 1940 tanberi de Macar Devlet Demiryolları reisliği vazifesini ifa etmektedir.

Askerî vaziyet

Hazırlık devresi

Şark cephesinde kat'î neticeyi almak üzere Mihver tarafı da, Anglo-Saksonlar da büyük mikyasta tedbirler alıyor

Yazan: Emekli General
H. Emir Erkilet

Şark cephesinde umumi durum üzerinde tesir edebilecek yeni bir değişiklik yoktur. Rusyada kış hâlâ şiddetli surette devam etmekte ve yerli muharebelerden başka ehemmiyetli hareketler olmamaktadır. Bununla beraber Almanlar cephenin merkez kesiminde iki Sovyet tümeninin ehemmiyetli kısımlarını kuşatıp imha ettiklerini ve bir miktar top, makinelitüfek ve piyade havanı ele geçirdiklerini bildiriyorlar. Alman ordularından yalnız birisinin müdafaa hatlarına son iki hafta zarfında yaptıkları taarruzların ve Alman karşı taarruzlarının neticesi olarak Ruslar 80 zırhlı muharebe arabasile 300 den fazla top, 1000 makinelitüfek ve bomba topu, 400 zırhlı otomobil ve 850 kızak bırakmışlarmış. Cephenin kesiminde de bazı Alman hücum kıt'aları verdikleri bir kaç savaş sonunda Ruslara ağır ve kanlı kayıplar verdirmişler.

(Arkası sahife 2 sütun 1 de)

İngiliz - Amerikan tebliği

Filipinlerde Japon tazyiki şiddetlendi

Singapurun cenub bölgesi de topçu ateşi altına alındı

Japon tayyareleri Rangon hava meydanlarına 3 saat müddetle hücum ettiler

Vaşington 8 (a.a.) — Harbiye Nezareti tebliği:

Filipinlerde:

Cavite kıyılarında gizlenmiş düşman bataryaları Manila körfezi ağzındaki müstahkem mevzilerimizi yeniden bombardımana başlamıştır. Düşman bataryalarının ateşleri, Mills, Hugs ve Frank istihkâmlarımıza tevcih edilmiştir. Her 4 dakikada bir atılan mermiler vahim hasar yapmamışlardır.

Bataan yarımadasında, sağ kanadımız arasına sızan düşman şiddetli bir karşılık taarruzla püskürtülmüştür. Sol kanadımızda muharebe şiddetlenmektedir. Son 24 saat zarfında Bataan yarımadasına yapılan Japon hava akınları şiddetli olmuştur. Diğer hareket çevrelerinde kayda değer bir hâdise yoktur.

Singapur etrafında muharebeler

Singapur 8 (a.a.) — Umumî karargâhın tebliği:

Düşman tayyareleri ve topçusu, bugün çok daha geniş ölçüde faaliyet sarfetmiştir. Topçu ateşi ve tayyarelerin faaliyeti, bilhassa Singapur adasının cenub kısmındaki mevzilerimize tevcih edilmektedir. Johor boğazında, gemiler içindeki devriyelerimiz, ayni şekilde bir düşman devriyesine tesadüf etmiş ve içinde takriben otuz asker bulunan bir düşman teknesini batırmıştır. Johor'un cenubunda düşman istihkâm efradı topçumuz tarafından taarruza uğramış ve dağıtıl-

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Mareşal Budienni

Şark cephesinde harekât

İlkbahar için Ruslar da büyük ordular hazırlıyorlar

Mareşal Voroşilof ve Budienni Orta Asyada teşkilât ile meşgul

Ural sırtlarında ve Başkır bölgesinde pek çok asker talim görüyor

Moskova 8 (a.a.) — Mareşal Voroşilof ve Budienni iç Rusyada ilkbahar taarruzu için büyük ordular hazırlıyorlar. Pravda gazetesinin verdiği malûmata göre bu ordular, Başkır bölgesile orta Asyada ve Ural sırtlarında talim yapmaktadırlar. Buralarda geniş ölçüde kurulmuş olan harb sanayii durmadan çalışıyor.

Alman tebliği

Berlin 8 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Şarkta çetin müdafaa savaşları devam etmektedir. Müteaddid düşman kuvveti

(Arkası Sa, 3, sütun 3 te)

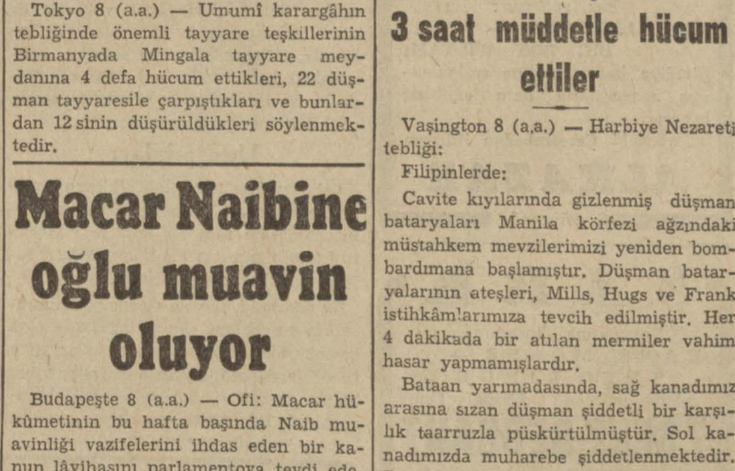

Şiddetle bombalanan Birmanyanın mer kezi Rangon'da hava defi bataryaları

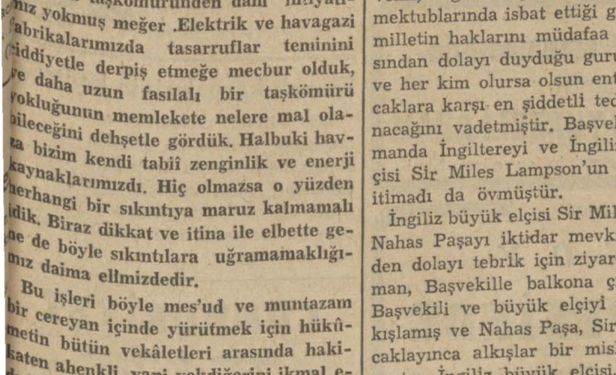

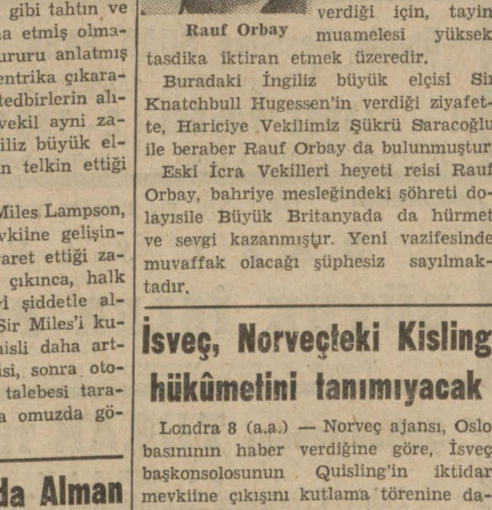

Sağda : Dünkü futbol maçlarından bir enstantane. Solda : Tekirdağlı Hüseyin - Adnan güreşinden bir intiba

Spor

Lik maçlarına dün tekrar başlandı

(Yazısı üçüncü sahifemizdedir)

Askerî vaziyet

Hazırlık devresi

Şark cephesinde kat'î neticeyi almak üzere Mihver tarafı da, Anglo-Saksonlar da büyük mikyasta tedbirler alıyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Fakat Londranın Moskova veya Kulbişef radyolarından naklen tefsir ettiği haberlere bakılırsa Almanların doğu cephesinde vaziyetleri pek kötüdür. İngiliz haberlerine göre Alman şark cephesi yıkılmak ve çökmek arifesindedir. Şark cephesindeki Alman orduları için ilkbaharda taarruz etmek şöyle dursun, hatta ilkbahara sağlam çıkmaları ihtimali bile şüphelidir. Ayni haberlere göre Almanlar, Leningradı terke hazırlanıyor ve Ruslar Leningrad - Vitepsk demiryoluna gittikçe yaklaşıyorlarmış. Merkezde Sovyet orduları hergün garba doğru yer kazanıyormuş. Kursk ve Harkof Alman cepheleri yarılmışmış. Mareşal Timoçenko orduları Dinyeperopetrovsk'a doğru ilerliyormuş, ilâh... Halbuki resmî Rus tebliğleri, hakikatin hilâfına olarak bu derece mubalâğalı haberer neşretmiyorlar.

Kışın birdenbire bastırması üzerine Almanların Moskova çevresinde muvaffakiyete doğru ilerilemekte olan taarruzlarını durdurarak ricate karar vermelerinden Rusların istifade etmeleri tabiî idi. Zaten Ruslar da Almanları ricat ettikleri bölgelerde şiddetle takib ve tazyikte tereddüd ve kusur etmediler. Eğer Almanlar Moskova çevresinde bozulmuş olarak mecburî bir ricat yapmak zorunda bulunsaydılar, o zaman bu Rus takib ve tazyikleri Alman ordularının ricatini belki bozguna çevirebilirdi. Fakat Almanlar Moskova önünde bozulmamışlar ve bilâkis muzaffer durumda iken mahza bastıran kış sebebile taarruzu durdurarak Ladoga gölünden Azak denizine uzanan en kısa bir müdafaa hattına doğru geri çekilmişlerdi.

Bu vaziyette Alman ordularını bozmak için Sovyet ordularının kemiyet ve keyfiyetçe Almanlarınkine üstün olmaları ve iyi hazırlıklı kesif, büyük ve seri takib ve taarruzlar yapabilmeleri iktıza ediyordu. Halbuki şimdiye kadar sabit olduğu üzere Sovyet orduları bu tarzda uzak hedefli stratejik büyük taarruzlar hazırlayıp yapamamaktadırlar. Onun için doğu cephesinde musammem ilkbahar Alman taarruzu başlayıncaya kadar ehemmiyetli herhangi bir hâdise çıkacağını ve büyük ölçüde bir değişiklik olacağını umanlar pek azdır.

Bununla beraber Almanlar vaktile şimalde Leningradı almamış olduklarından, cenubda Rostof'u elden kaçırdıklarından ve üstelik Kırımda Sıvastopolu zaptetmiyerek Kırımı da zayıf tumtakla Kerç yarımadasını Ruslara kaptırdıklarından dolayı onların şark cephesini tutmak için tahsis ettikleri kuvvetlerin ilkbahara kadar rahat etmeleri -evvelce de dediğimiz gibi- pek güçtür.

Almanlar Leningradı alarak ve her neye mal olursa olsun Rusları Sıvastopoldan çıkararak Rostofu da kuvvetli bir surette muhafaza edebileydiler şüphesiz büyük kuvvetler tasarruf edecekler, Finlerle birleşmiş olacaklar ve Moskova ister düşsün, ister düşmesin, bu kışı çok daha rahat geçirebildikten başka ilkbahar taarruzuna, stratejik bakımından daha hazırlıklı bulunacaklardı. Almanların vaktile Leningradı zapt için icab eden zayiatı göze almamaları, bu Alman-Rus harbinin her zaman kritik edilecek bir noktası olarak kalacaktır.

Ondan sonra Viyazma ve Briansk imha muharebelerinde birçok Rus ordularının yok edilmesi üzerine kalan Rus kuvvetlerini pek az görerek şark cephesinden geriye ve garba büyük kuvvetlerin gönderilmiş olması da ağlebiihtimal bir hesab hatası olarak telâkki olunacaktır. Bununla beraber Almanların şarktan garba kuvvetler nakletmekle daha o zaman, Anglo-Saksonların Fransa veya Norveç sahillerine bir teşebbüs hazırlığında bulunmaları ihtimalini dikkatte tutmuş oldukları anlaşılıyor.

Şimdi Almanların altmışı Polonyada ve yüzü Almanyada olmak üzere 160 tümeni yeniden teşkilâtlandırmakta olduklarını İngiliz haberlerinden öğreniyoruz. Bu rakamlar hakikatte daha az ve daha çok olabilir. Fakat büyük ölçüde yeni tümenlerin teşkil olunacağını Hitler de ilkkânun nutkunda söylemişti. Almanya, sekiz aydanberi elini kolunu bağlıyan Rus harbini bitirmek mecburiyetindedir. Bunun için Almanların ilkbahara kadar yalnız kendilerini değil, müttefiklerini de yeni taarruza lâyıkile hazırlamakta olduklarını görüyoruz.

Bu harb, Rusya için de bir varlık veya yokluk kavgası olduğu için o da ilkbahara var kuvvetile hazırlanmakta ve sekiz aydanberi kaybettiği büyük kuvvetlerin telâfisine uğraşmaktadır. İngilizler için de bu harb ya Rusyada kazanılacak veya gene orada kaybedilecektir. Bu sebeble Anglo-Saksonlar, netice ne olursa olsun Rus cephesinin yıkılmaması için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlar. Hatta diyebilirim ki İrlandaya Amerikan kuvvetlerinin getirilmesi birinci derecede Almanları Rusya cephesine fazla kuvvetler göndermekten menetmek içindir.

İngilizlerin Libyaya taarruz ederek Rommeli Elageylaya kadar geri sürmeleri de Almanya ile İtalyayı şimalî Afrikaya yeni kuvvetler göndermeğe mecbur ettiğinden kendileri için faydalı olmuştur. Şimalî Afrikada Mihver ordusu, şarka doğru taarruz ve ilerlemede devam etmekle beraber bu hareketin Süveyşe kadar uzıyacağına fazla ihtimal veremiyorum. Çünkü böyle bir taarruz Mihveri belki Rusya cephesinde lâzım olacak olan büyük kuvvetlerden mahrum edecektir. Mihver için de, Rusya, İngiliz ve Amerika için de asıl kat'î cephe doğu cephesidir. Harb, iki taraf için aşağı yukarı bu cephede kazanılır veya kaybedilir. Hal böyle iken tâli harb alanlarında beyhude kuvvetler bağlamak doğru olamaz.

Yalnız muharib taraflar değil, hatta Fransa, İspanya ve Portekiz de ilkbaharda şarkta bütün ağırlığile kopacak fırtınanın muhtemel akıbetlerine göre karar ve harekette bulunmak üzere bekliyorlar. Avrupadan başka, diğer kıt'aların ve milletlerin de mukadderatını tayin edecek olan, Alman - Rus harbidir. Ondan sonra her şey, bu harbin Sovyetler veya Almanlar tarafından mı kazanılacağına göre cereyan edecektir. İşte bu bakımlardan Rus cephesi ve bilhassa gelecek ilkbaharda tasarlanan Alman taarruzu kat'î bir ehemmiyeti haizdirler.

H. E. ERKİLET

Dünyanın 9 uncu harikası
Senenin en büyük filmi
ZORO'nun İNTİKAMI
«Maskeli 'Kartal»
25 kısım tekmili birden.
Baş rollerde:
BOB LIVIGSTON — BIG BOY WILYAM
Şimdiye kadar misline raslanmamış maceralarla dolu emsalsiz şaheseri.
Önümüzdeki Çarşambadan itibaren
ALKAZAR
Sinemasında

ŞARK
Sinemasına koşunuz...
HANS MOSER — THEO LINGEN'in
oynadığı mevsimin kahkahalar filmi
7 SENE BEDBAHT
Sinirlerinizi iyi ediyor...
Kederlerinizi unutturuyor...

Amerika tarihinin en parlak devrini yaşatan
DAĞLAR KRALI
GERO TIMO
TÜRKÇE
Bu PERŞEMBE akşamı LÂLE'de

Bugün Beşiktaş GÜREL sinemasında
Mevsimin 2 güzel ve büyük filmi birden
1—NOTRE DAM'ın KANBURU (Türkçe)
2 — BARUT DUMANLARI İÇİNDE

BU AKŞAM saat 9 da
Türkçe Sözlü nüshası — Orijinal nüshası
İPEK • MELEK
Sinemalarında birden.
Fransız edebiyatının ve dünya sinemacılığının ÖLMEZ ESERİ
DEMİR MASKE
Baş rollerde:
JOAN BENETT — LOUIS HAYWARD
ve 3 SİLÂHŞORLAR
(ATHOS - PORTOS - ARAMIS ve D'ARTAGNAN)
Baştan nihayete kadar heyecan... Akıllara hayret verecek Maceralar...
Fransa tarihinin kanlı... Korkunc sahneleri... Zengin ve muhteşem sahneler.

Şehir haberleri

Bir üvey ananın insafsızlığı

Sekiz yaşındaki üvey kızının bacaklarını maşa ile yakmış!

Şadiye adlı bir üvey ana, üvey kızı Zarifenin ensesini ve bacaklarını maşa ile yakmaktan mahkemeye verilmiştir. Dava, analık hislerile telifi kabil olmıyan harekette bulunmaktır. Muhakemeye İstanbul altıncı asliye ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Tahkikata göre, şimdi Fatihte Hocaüveys mahallesinde 5 sayılı evde oturan Şadiye, bir müddet evvel, Atikalipaşada bir evde otururken, yakın komşular, sekiz yaşındaki Zarifenin çığlık çığlığa haykırdığını işitmişler, bundan sonra da kız, en yakın bir komşu evine kaçıp oraya sığınmış. Zarifenin ensesinde ve bacaklarında maşa izleri, yara bere görülmüş. Kız «Aman, beni üvey anamın elinden kurtarın» diyerek yalvarmış ve iş polise haber verilerek, Zarife hastaneye kaldırılmış.

Çarşaflı, orta yaşlı bir kadın olan Şadiye, bu suçu işlediğini inkâr etmiştir. Dinlenilen Rukiye ve Cemile isimli şahidler, bahçe içerisindeki evden haykırmayı işittiklerini, sonra da kendilerine kaçıp sığınan Zarifenin ensesini ve bacaklarını yara bere içerisinde gördüklerini anlatmışlardır. Bunlardan Cemile, bu hâdiseden bir buçuk ay evvel de Şadiyenin, Zarifenin başına maşa ile vurduğunu gözlerile gördüğünü söylemiştir.

Muhakeme safhasında, mağdur Zarifenin şimdi de üvey anası Şadiyenin yanında bulunduğu öğrenilmiştir. Mahkeme, bu kızla şahidlerden Zeynel, Ayşe ve Ayselin mahkemeye çağırılmaları için, muhakemenin devamını marta bırakmıştır.

Celebler dün de koyun kesmediler

İki gündenberi Mezbahada koyun kesilmediği için dün de kasablarda et bulunamamıştır. Celebler, et narkının artırılması için ısrar etmektedirler. Koyun etinin resmî narkı 80-82,5 kuruş olduğu halde şehrimizin hemen her kesiminde koyun eti 95-100 kuruş arasında satılmakta ve bu fiata rağmen et bulmak kabil olamamaktadır. Şehrimizde kâfi miktarda canlı koyun olduğu halde, celebler, narkı ileri sürerek bunları kesmekten imtina etmektedirler.

Vilâyet, şehrin etsiz kalmaması için cezrî tedbirler almak mecburiyetinde kalacaktır. Celebler, bugün de hayvan kesmedikleri takdirde vilâyet, canlı hayvanlara ot vermiyecek, bu tedbir de kâfi gelmezse mevcud koyunlara vaz'ıyed ederek bunları Mezbahaya sevkedecektir.

Odun ve kömür işi yoluna giriyor

Şehre odun, kömür getirmek için muhtelif yerlere giden motörlerden bir kısmı bu gün limana geleceklerdir. Havalar birkaç gün daha bu şekilde müsaid gittiği takdirde kara yolu ile de şehre oldukça geniş mikyasta odun ve kömür getirilecektir. Bu suretle önümüzdeki hafta zarfında halkın zahmetsiz bir şekilde odun ve kömürünü temin edebilmesine çalışılmaktadır.

Han odaları

Odaları döşeli bir halde kiraya verilmekte bulunan hanların Belediye talimatnamesine tam bir surette riayetlerini temin için sıkı bir kontrola tâbi tutulmaları kararlaştırılmıştır.

Bu odalarda karyola ve somyeler muntazam ve sağlam olacak, odalarda eşya koymak için dolablar bulunacaktır. Sofa ve odalarda ateş yaktırılmıyacak ve her handa yangın söndürme tertibatı bulunacaktır. Bu hükümlere riayet etmiyen hanlar kapatılacaktır.

İstihsal Seferberliği

Her şeyden evvel 12 milyonluk köylüye daimî kredi kaynakları yaratmak, onun emeğile verimini kıymetlendirmek lâzım

Yazan: **Feridun Osman**

Harb felâketinin; kıt'aların bütün bölümlerinde, kurulu her nizamı merhametsizce altüst eden korkunc bir dünya ihtilâlinin bariz karakterlerile beşeriyete çullandığı bu bir nevi kıyamet gönlerinde, sulh ve sükûn yurdu Türkiye, devrin dış baskılarına göğüs germek ve varlığını yalnız kendi kudretine, yalnız kendi istihsaline dayanarak kurtarmak gayreti içindedir.

Muhterem Başvekilimizin son radyo hitabesi, millî şuuru adeta sarsa sarsa kendine getirecek bir alarm işareti sayılmalıdır. Biz onda, iktısadî düzensizlikleri mutlaka önlemeğe niyetlenmiş sarih bir azimle beraber, en büyük davamız olan ziraî istihsali artık ciddî bir plâna istinad ettirecek realist devlet müdahalesini de sezinliyerek seviniyoruz.

Nitekim nutukla beraber tatbikını gördüğümüz bazı mahsullere prim vâdi, ziraat aletleri temini gibi tedbirler, bunun ilk işaretleridir.

İtiraf etmek lâzımdır ki bugün bütün milletin tek kaygusu ziraî istihsal etrafında toplanmış bulunuyor. Dünya harbinin mukadderatı hakkındaki düşünceler iki türlü tahmine bağlanmıştır: Bu felâket yıllarca devam edebilir ve ya gelecek sene bitebilir.

Her iki takdirde de, köylü - çiftçi zümresile yurdun bütün iaşe kaynakları hem görülmemiş nisbette ağır bir hizmetle vazifelendirilmiş, hem iyi veya fena pek çok ihtimallerle karşılaşmış oluyor.

Harb ateşile gerilen ve gevreyen nizamlar, sistemler cebrî ve bu derece tehlikeli istihaleler geçirirken istihsalâtımızı tesadüflere bırakamayız, büyük çiftçi kütlesinin topyekûn faaliyet ve verimini en az birkaç senelik plâna bağlamakta ve ona göre çalışmakta hayatî bir zaruret vardır.

Başvekilimizin, Türk köylüsüne şefkat ve iman dolu hitabile himaye vaidlerini; biz eski çiftçiler ve köy çocukları, gözlerimiz yaşararak dinledik. Bugüne kadar bir türlü plânlanamıyan ziraî inkılâbın, onun ellerinde bir hakikat olmasını, yanık kalblerimizle temenni ederiz.

Ondan aldığımız cesaretle açıkça söylemek isteriz ki yıllardır «köy kalkınması» adile hayal ettiğimiz parlak başarı, bol nasihat verip matbuatta hararetli neşideler yazarak değil, ancak köylü zümresinin emeğini ve verimini kıymetlendirerek tahakkuk ettirilebilir. Köy kalkınmasını tek cephesile bir kültür terbiyesi sanmak da, bir sosyal değişim meselesi saymak da daima hatalı olmuştur. Köy kalkınması, bünyesinin bütün istidad ve ihtiyaclarile tamamen iktısadî bir davadır, büyük bir finansman işidir.

Acaba, köylümüz bugünkü durumile, 18 milyonluk koca bir memleketin iaşesini başarabilecek kabiliyette midir ve ondan bu istihsali bekliyebilmek için tekmil lüzumlu şartlar yerine getirilmiş, köylü icabı veçhile cihazlandırılmış mıdır?

İkinci suale müsbet cevab vermek maalesef nazarî, üstünkörü olacaktır. Millet hayatının bu kadar nazik bir safhasında vazıh hakikatleri örtüsüz görmekte fayda buluyor, ve köylü zümresinin iktısadî bünyesile verim imkânlarını şöyle tahlil ediyoruz:

Her şeyden evvel; normal yıllardaki ekim ve istihsal haddini idrak etmenin bile, millî müdafaa tedbirlerimiz için ziraat sahasından ayırdığımız geniş mikyasta elemanların telâfisine bağlı bulunduğuna işaret edelim. Bu demektir ki büyük istihsal seferberliği, ancak bu muazzam boşluğu doldurduktan sonra yapılacak gene cidden muazzam teşkilâtla ele alınabilir.

1935 sayımı, nüfusumuzdan 12 milyon küsurunun -yani o seneki yekûna göre yüzde 81 inin- köylü ve ziraatle meşgul olduğunu göstermişti. Bu ana kütlenin içtimaî vasıflarile muvazi olarak iktısadî bir amil olabilmesi için, geniş malî yardımlara pek çok ihtiyac vardı. Yurdda 3,000,000 çiftçi ailesi tasavvur etsek ve en mütevazı ölçülerle her birine yılda yüzer lira mütedavil sermaye hesablasak 300,000,000 liralık zarurî bir kredi unsuru lâzımdı ki, salim ve himayeci sistemlerle bunun onda birinin bile köylümüze tahsis olunduğunu hatırlamıyoruz. «Ziraat» ismini taşıyan ve sermayesi 150 milyon liraya kadar da yükseltilen millî bankamız, daha ziyade ticarî kombinezonlarla meşguldür. Mülksüz köylülere yegâne ikraz şekli olan kooperatifler kanalından verilen miktar dahi, umumî ihtiyaca nisbetle zavallı rakamlardan ibarettir. Bu müessesenin hâlâ Ziraat Vekâletine değil de, Ticaret Vekâletine bağlı oluşu ise çiftçiyi yadırgatan tecellilerdendir.

Devamlı ve emin bir krediden mahrum ve murabahacıya esir olan, yahud tamamen parasız kalan bu köylü 1928 den geçen seneye kadar, kilosu 60 para, 2 kuruşa buğday satmış, hiç bir mahsulüne vasatî fiat normu bulamamış, rüzgâra tâbi şartlar altında, bir hayat standardı temin edememiştir.

Diğer taraftan Anadoluda doğmakta olan millî sanayi, içtimaî bünyesini kurmak için on binlerce çiftçiyi kendisine çekmiştir. Maden ocakları, yol inşaatı, su tesisatı, şurada burada imar hareketleri gibi, günde vasatî 30-40 kuruş verebilen her faaliyet sahası, himayesiz kaldığı, emeği kıymetlendirilmediği için, sabanını ve yuvasını terkeden, sınıfsızlaşan köy çocuklarına, çiftçiliğe kat kat müreccah geçim kaynakları olmuştur.

Köyden bu yerlere nüfus sızıntısı hâlâ devam etmektedir, şüphesiz edecektir de. Köy, sefaletten kurtulamadığı için, kasabalara doğru akış artmakta, hele ilk mektebden ileri bir tahsil seviyesi edinenler köye dönmemektedir. Bu gidişle aziz dostumuz Hasan Âli Yücelin realist birer inkılâb basamağı olan enstitülerini ikmal edenler, korkarım ki kasabalarda ustabaşı olmayı tercih edeceklerdir!

Bütün bunlar şunu isbat eder: Bugün Türkiyeye yetişecek nisbette geniş istihsali kendisinden istediğimiz köylü -bazı mahsullerin kıymetlenmesine rağmen- hâlâ demirbaş ihtiyacları karşılanmış, malzemesi tamamlanmış iktısadî bir amil haline gelmekten çok uzaktır. Daimî bir devir sistemile, zamanında imdadına yetişecek krediden mahrumdur, itibarı ve kredisi olmadığı için de ziraat hayvanı eksiktir, alet ve edevatı eksiktir, tohumu eksiktir, nihayet her mahsulün yetişip satılmasına kadar maişetine medar olacak para ya eksiktir, yahud hiç yoktur.

Bu yokluklar ve zorluklardan dolayıdır ki köylüye toprak tevziinin bile, zaman zaman faydadan ziyade zarar verdiği görülmüştür. Misal olarak, Şükrü Kayanın Dahiliye Vekilliği sırasında kendilerine toprak verilen köylülerden bazılarının tarlalarını elden çıkarmış olmaları gösterilebilir. Mütedavil sermayesi, kredisi olmıyan -ve o yıllarda mahsulü de para etmiyen köylü, toprak sahibi olunca, mutad geçim derdinden başka, arazi vergisi ve tekâlifle, tarla borcunun yıllık taksitini ödemek mecburiyetile karşılaşmış, köylü için nimet sandığımız toprak, Timürlengin Akşehirlilere hediye ettiği fil nev'inden, elde ne var, ne yoksa silip süpüren, masrafı çekilmez bir külfet olmuştur. Bu isbat eder ki ihtiyac nisbetinde kredile muvazi ve mukayyed bulunmadıkça köylüye toprak vermek dahi, himaye ve terfih vasıtası olmaktan uzaktır.

Hulâsa edersek, 10-12 milyon köylünün, tohum, saban, hayvan ve geçim parası olmak üzere yılda asgarî 200-300 milyon lira krediye mutlak ihtiyacı vardır. Bu temin edilmedikçe köy kalkınması, ve ziraî istihsal seferberliğinin susuz değirmen döndürmeğe benzemesinden endişe edilebilir. Bazı mahsuller için prim ve bir kısım yerlerde tohumluk temini gibi arızî, muvakkat tedbirler bu büyük gaye hesabına kâfi değildir.

Şu halde evvelâ «Ziraat Bankası» nı artık bütün mana ve karakterlerile «hakikaten ziraat bankası» haline ifrağ etmek sırası gelmiştir. Bu müessesenin köylülük - çiftçilik sahaları haricindeki faaliyeti kaldırılmalı, büyük sermayesi, yurda dal budak salmış teşkilâtı olduğu gibi çiftçinin kredisine, malzeme tedarikine ve elde ettiği mahsullerden âmme hizmetine lüzumlularını devlet emrine amade kılmak, serbest ticaret metaı olanlara bizzat pazar ve müşteri bulup satarak köylü hesabına tedvir etmek vazifelerine hasredilmeli, yani banka millet ve memleket çapında muazzam bir kredi ve satış kooperatifi haline getirilmelidir.

Köylünün kredi ihtiyacı, istihsal vasıtaları ve değer pahasile satış imkânları bu derece mazbut bir mekanizma ile -fakat gecikmelere, merasime mahal bırakmadan- çok değil bir sene, temin ve tatbik edilebilirse, alınacak neticenin çok müsbet olacağına, şimdiden iman edebiliriz.

Ziraat usullerimiz ve istihsal seferberliği hakkındaki düşüncelerimizden ikinci yazımızda bahsedeceğiz.

Feridun OSMAN

Bugün Beşiktaş SUAD PARK sinemasında
İKİ MUAZZAM ŞAHESER BİRDEN
1 - SAADET YUVASI — Türkçe sözlü - Arabca şarkılı
2 - TAŞ YÜREKLİ ADAM — Wallace Berry'nin en güzel filmi

DÜNYANIN EN KÜÇÜK YILDIZI
BABY SANDY
BÜYÜK İŞLER PEŞİNDE
Koşuyor... PEK YAKINDA .... Sinemasında

Şehzadebaşı **TURAN** Tiyatrosunda
BU AKŞAM
Şehir Tiyatrosu San'atkârları Tam kadrosile
O KADIN
Piyes 4 perde. Yerler numaralıdır. Tel: 22127

HEM NALIN[illegible] MIHIN[illegible]

Kutsal yalanla[illegible]

Sulhta, ve hele ferdler a[illegible] pek fena bir şey olan harbde adeta kutsal b[illegible] hiyet alıyor; tabiî dinliyenler i[illegible] ğil; söyliyenler için. Hususî b[illegible] rında yalandan nefret eden, b[illegible] gündelik mutad fakat zararsız [illegible] dışında, hiç yalan söylememiş o[illegible] let ricali, harbde, memleketlerin[illegible] faati için bilerek ve gülerek bol [illegible] lan söylüyorlar.

Dürüst ve şerefli askerlerin k[illegible] den çıkan resmî tebliğlerde, yalan[illegible] ka bir türlüsü olan zaid veya n[illegible] rafından mubalâğalar tümen tü[illegible]

Muharib taraflardan biri, ken[illegible] turlu yalanlar söyleyip dururken[illegible] tarafın yalan söylediğini isbata [illegible]

Böylece «propaganda» adile ort[illegible] kan «yalan» da harbin en yaman[illegible] larından biri olmuştur. Bu silâh[illegible] aldatarak yanlış kararlar verdirm[illegible] kullanılır; kendi milletinin mane[illegible] nı kuvvetlendirmek için kullanıl[illegible] tarafları kendine çekmek ve düşm[illegible] uzaklaştırmak için kullanılır. He[illegible] gibi, bazan vurur; bazan boşa [illegible] Harbde, muhariblerin millî men[illegible] için söyledikleri mukaddes yalan[illegible] taraflar için bir dereceye kadar [illegible] maha ile karşılamak lâzım geliyor[illegible] nız, tahminler yapar, mütalealar [illegible] türken yalanın, propagandanın [illegible] ayırabilmek büyük bir marifet[illegible] kat, yalan ve propaganda tekniği [illegible] dar ilerlemiştir ki bunu ayırm[illegible] kolay iş değildir. Resmî tebliğ[illegible] propaganda payını bazan hesab[illegible] kabil olur; fakat bazan da bunu [illegible] mek mümkün değildir; hakikati [illegible] bir dereceye kadar, ancak zaman[illegible] lıyabilirsiniz.

Alman - Rus harbinin başında[illegible] iki tarafın resmî tebliğlerindeki [illegible] re kayıblarını gösteren rakamları[illegible] katle okuyorum. Şimdiye kadar [illegible] gün ne Almanlar, ne de Ruslar, [illegible] lerinin hasımlarından fazla tayyare[illegible] bettiklerini kabul etmediler. Yedi [illegible] ay içinde bir tek gün olsun, taraf[illegible] biri düşmanınkinden fazla tayyare [illegible] betmedi mi?

Ayni günlere aid, ilân edilen t[illegible] zayiatını karşılaştırınız da, hang[illegible] doğru olduğunu anlayınız, bakayım[illegible]

6 şubat tarihli Alman tebliği diy[illegible] «Rus hava kuvetleri, 4 şubatta [illegible] kûn 59 tayyare kaybetmiştir. Ayni [illegible] de yalnız 2 Alman tayyaresi [illegible] dönmemiştir.»

Gene 6 şubat tarihli Rus tebliğ[illegible] yor ki: «4 şubatta savaşlar esnasın[illegible] düşman tayyaresi düşürülmüş, yer[illegible] tayyare tahrib edilmiştir. Bu suretle [illegible] rib edilen düşman tayyarelerinin [illegible] 38 i bulmuştur.»

7 şubat tarihli Alman tebliği diy[illegible] «34 Rus tayyaresi düşürülmüştür; [illegible] hiç zayiatımız yoktur.»

Ayni tarihli Rus tebliği cevab ver[illegible] «46 düşman tayyaresi tahrib ve y[illegible] 6 tayyare kaybettik.»

Bu «59 ile 2», «38 ile 0», «36 il[illegible] gibi nisbetler etrafında dolaşan ay[illegible] lıklar, yedi buçuk aydır, Allahın [illegible] devam ediyor. Gelin de işin içinden[illegible] kın ve propagandanın mubalâğaları[illegible] sından doğruyu bulun, bakayım!

Ekmek karnelerinin kont[illegible]

İaşe büroları memurları emniyet [illegible] murlarile birlikte bu günden itiba[illegible] ekmek karnelerinin kontroluna baş[illegible] caklardır. Karne sahtekârlığına mâ[illegible] sahtekârları tespit maksadile yapıl[illegible] olan bu kontrollar ayın yirmisine k[illegible] devam edecektir.

CUMHURİYET
Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti

	Türkiye için	[illegible]
Senelik	1400 Kr.	2700
Altı aylık	750 »	1450
Üç aylık	400 »	800
Bir aylık	150 »	Yok

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve [illegible] nesredilsin edilmesin iade edilme[illegible] ziyaından mes'uliyet kabul olun[illegible]

Küçük hikâye

VAID

Somerset Maugham'dan

Karım hiç dediği vakitte gelmez. Onun için, Claridge'de yemek yemeğe sözleştiğimiz için on dakika geç gittiğim halde onu bulamayınca hiç de hayret etmedim.

Kalabalık bir lokantada tek başına yemek yemek pek hoş bir şey değildir. Fakat vakit geç olmuştu artık, başka bir yere gidemezdim ve olduğum yerde kalmıya karar verdim. Geniş ve mükellef salona şöyle bir göz gezdirdim ve birdenbire, tanıdığım bir çehre ile karşılaşarak sevindim. Lady Elizabeth Vermont eski bir ahbaptı. Gülümsedi, ve baktım ki yalnız, kalktım yanına gittim.

— Aç bir adama merhamet edip yanınızda yer verir misiniz? diye sordum.

— Ooo! Buyurun. Fakat ben bitirmek üzereyim.

Elizabeth Vermont dikkate şayan bir kadındı. Asil bir ailedendi. Yedinci Saint Erth Dukasının kızıydı. On sekiz yaşındayken çok zengin birile evlenmiş ve birdenbire lüks, sefahat ve israf içinde bir hayata atılmıştı. İhtiyatkâr olmıyacak kadar kibirli, sonunu düşünemiyecek kadar kaygusuzdu; iki sene sonra müthiş bir rezalet üzerine kocasından boşanıverdi. Ondan sonra, davada adı geçen üç kişiden birile evlendi, on sekiz ay sonra da onu bırakıp kaçtı. Derken bir alay âşıklar gelip gitti.

Nihayet, herkesi hayrette bırakan bir şey yaptı: Kırk yaşındayken yirmi bir yaşındaki bir çocukla evlendi. Ahbapları, «Bu, onun şimdiye kadar yaptığı en büyük delilik» diyorlardı; hattâ, iyi bir çocuk olan delikanlının tecrübesizliğinden istifadeyi ayıb bulan bazıları onunla alâkayı kesmişlerdi. Her şeyin bir haddi vardı artık. Sonlarının fena olacağını da söylüyorlardı; zira Elizabeth Vermont hiç bir erkekle altı aydan fazla geçinemezdi. İnşallah böyle olur, diyorlardı. Çünkü afsulanmış delikanlının «kurtulması» için ancak karısının bir rezaletini görüp ayrılması lâzımdı.

Hepsinin ümidi boşa çıktı. Bilmiyorum, kadındaki kalb değişikliğinin sebebi zaman mıydı, yoksa Peter Vermont'un masum bir genc oluşu ve gösterdiği saf aşk onu mütehassis mi etmişti; fakat hakikat şuydu ki kadın çocuğa çok iyi bir karı olmuştu. Pek paraları yoktu, eskiden o kadar lüks ve masrafa alışmış olan Elizabeth tutumlu bir ev kadını kesildi. Hakkında söylenilecekler o kadar dikkatli olmıya başladı ki bütün dedikodulara nihayet verildi. Kocasını candan sevdiğine kimsenin şüphesi kalmamıştı.

Fakat, kaderin, torbasında neler sakladığını kim tahmin edebilir? Bir gün, göz kapayıp açıncıya kadar geçen kısa bir an içinde her şey değişti. On senelik ideal bir evlilik hayatından sonra, Peter Vermont, Barbara Canton isminde bir kıza delicesine âşık oldu. Bir vakitler hariciye nazırlığı etmiş olan Lord Robert Canton'un kızı, hoş ve oldukça da güzel bir şeydi. Şüphesiz ki Lady Elizabeth'le mukayese bile edilemezdi.

Meseleyi bir çok kişi biliyordu, fakat Elizabeth'in haberi olup olmadığından kimsenin malûmatı yoktu ve şimdiye kadarki maceralarında hiç başına gelmemiş olan bu vaziyeti nasıl karşılıyacağı merak ediliyordu. Âşıklarını bırakan hep kendisi olmuştu, hiç biri onu bırakmamıştı. Benim hesabımca o bu küçük Miss Canton'un işini çabuk bitirirdi; onun cesaret ve maharetini pekâlâ biliyordum ben. Bir taraftan yemek yiyip bir taraftan konuşurken aklımdan bütün bunlar geçiyordu.

Kahvelerimizi ve sigaralarımızı içtik, bana saati sordu:

— Üçe çeyrek var, dedim.

— Ben hesabımı getirteyim.

— Acele bir işiniz mi var?

— Üçte Peter'le buluşacağım.

— Ooo! Nasıl Peter?

— Çok iyi.

O yavaş ve hoş tebessümile hafifçe güldü; fakat ben bu gülüşte bir istihza sezer gibi oldum. Bir an tereddüdle durdu, sonra kat'î bir tavırla yüzüme baktı.

— Siz garib vaziyetleri pek seversiniz, değil mi? dedi. Ne iş için gittiğimi kabil değil tahmin edemezsiniz. Bu sabah, Peter'e telefon ettim ve saat üçte buluşmamızı istedim. Benden ayrılmasını teklif edeceğim.

— Ne diyorsunuz? diye bağırdım. Yüzümün kızardığını hissediyordum ve ne söyliyeceğimi şaşırmıştım. Çok iyi geçiniyorsunuz zannediyordum.

— Herkesin bildiği bir şeyi benim bilmememe imkân var mı sanıyordunuz? O kadar ahmak değilim ben.

İnsanın, kendisine, hakikî düşüncesi olmıyan bir şeyi söyliyebileceği bir kadın değildi o; ne demek istediğini anlamadığımı söyliyemezdim. Bir iki saniye sustum.

— Niçin boşanmıya razı oluyorsunuz?

— Robert Canton zengin bir ihtiyar. Bilmem Peter'den ayrılırsam Barbara'yı ona verir mi? Fakat benim için bir kere daha boşanmışım, veya boşanmamışım, ne çıkar!

O güzel omuzlarını silkti.

— Peter'in kızla evlenmek istediğini nereden biliyorsunuz?

— Çılgınca seviyor kızı.

— Size söyledi mi?

— Hayır. Hattâ benim haberim olduğunu bile bilmiyor, öyle şaşkın bir halde ki zavallıcık! Beni incitmemeğe daima çok dikkat etmiştir.

Ağzını aramak için:

— Belki gelip geçici bir şeydir, canım, dedim. Çok sürmez.

— Niçin gelip geçici bir aşk olsunmuş? Barbara genc ve güzel; çok hoş bir kız. Tam birbirlerinin dengi. Sonra, gelip geçici bir aşk olsa da ne çıkar? Değil mi ki, şimdiki halde birbirlerini seviyorlar, aşkta da en mühim olan şey şimdiki halde sevişmektir. Ben Peter'den on dokuz yaş büyüğüm. Bir adam annesi yerindeki bir kadını sevmekten artık vazgeçmişse bir gün olup tekrar sever mi dersiniz? Siz romancısınız, insan ruhunu daha iyi bilirsiniz.

— Bu fedakârlığı niçin yapıyorsunuz?

— On sene evvel, benimle evlenirken ben kendisine istediği zaman benden ayrılabileceğini vaadetmiştim. Aramızda bu kadar fazla bir yaş farkı olduğu için böyle bir vaadde bulunmayı doğru bulmuştum.

— Yerine getirmenizi istemediği vaadi siz kendiliğinizden mi tutacaksınız?

O ince, uzun ellerile sinirli bir hareket yaptı. Parmağındaki zümrüdün uğursuz bir ışıltıyla parladığını hissettim.

— Buna mecburum, biliyor musunuz? Centilmence hareket etmeli. Doğrusunu söylemek lâzım gelirse bugün yemeği burada yememin sebebi de bu. On sene evvel Peter kendisile evlenmeyi bu masada teklif etmişti. Beraber yemek yiyorduk ve ben gene şimdiki yerimde oturuyordum. İşin fenası şu ki, ben onu hâlâ o zamanki kadar seviyorum.

Bir dakika durdu, dişlerini sıktığını farkettim.

— Ben gideyim artık. Peter beklemeyi sevmez.

Zavallı bir bakışla bana baktı ve sandalyesinden doğrulmakta zorluk çektiğini gördüm. Fakat, gülümsedi ve zorlu bir gayretle ayağa kalktı.

— Sizinle gelmeme müsaade eder misiniz?

Gülümsedi:

— Yalnız lokantanın kapısına kadar.

— Otomobil çağırayım mı?

— Hayır, yürüyeyim daha iyi, hava çok güzel.

Elini uzattı:

— Sizi gördüğüm öyle iyi oldu ki! Yarın seyahate çıkıyorum, fakat sonbaharı Londrada geçirmeyi ümid ediyorum. Bana telefon edersiniz.

Gülümsiyerek selâm verdi ve ayrıldı. Kendisini selâmlıyan birisine nazik bir tavırla başını eğdiğini gördüm. Kadının o anda kalbinde bir elem taşıdığını hiç bir adam dünyada aklından geçiremezdi.

Tekrar ediyorum, çok dürüst bir kadındı..

Çeviren: **V. Gültekin**

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Önümüzdeki ilkbaharda neler olabilir?

Umumiyetle kabul olunan bir tahmine göre önümüzdeki ilkbaharla yaz mevsimleri, dünya harbi tarihinde eşsiz bir önem kazanacaktır. Çünkü bu iki mevsim içinde harbin neticesini belirtecek hâdiseler vuku bulacak, Mihver devletleri harbi kazanmak ümidile ellerinden gelen herşeyi yapacak, düşmanlarına en ağır darbeleri indirmeğe çalışacak, ve mukabil taraf da bu darbelerden sakınarak 1942 senesini yıkılmadan ve telâfi edilmez bir vaziyetle karşılaşmadan atlatmak için ellerinden geleni yapacaklardır. İki tarafın en büyük gayreti göstermek ıstırarında kalmaları ve birbirlerine en ezici darbeleri indirmek istemeleri yakında karşılayacağımız ilkbaharın ve onu takib edecek yaz mevsiminin nekadar kanlı ve müthiş hâdiselere sahne olacağını belirtmeğe yetişir.

Mihver devletleri ve Japonya, önümüzdeki ilkbahar ve yaz mevsimlerinde, kat'î neticeler almak, yani Amerika harb gayretinin azamî veriminden önce yapabilecekleri herşeyi yapmak mecburiyetinde olduklarına göre kuvvetlerini nerede ve nasıl kullanacaklar, nerelere varmak istiyecekler?

Japonyanın Uzakşarkta ve Pasifikte varmak istediği hedefler, sarihtir. Japonya Singapuru zaptetmek, şarkî Hind adalarının istilâsını tamamlamak, diğer taraftan Birmanya dahilinde ilerliyerek Rangon'u almak istiyor ve bu hedeflerine doğru yürüyor.

Fakat Japonya, bütün bunları yaptıktan sonradır ki iki büyük şıkla karşılaşacaktır. Bunların biri Hindistan, diğeri Avustralyadır.

Acaba Japonya bunların hangisini tercih ederek onunla meşgul olacak?

Avustralya Harb Nazırına göre, müttefikler, Uzakşarkta ve Pasifikte Japon hakimiyetini kırmak için açacakları kurtuluş harbi namına Avustralyayı esas tutacaklar, Amerikanın istihsali buraya yağacak ve müttefikler buradan başlıyarak ve Japon hakimiyetini yıkıncıya kadar harbedeceklerdir.

Acaba, Japonya, müttefikleri bu üsten mahrum etmek için Avustralyaya taarruz etmeyi mi tercih eder? Bunu ancak istikbal tayin edecektir.

Avrupadaki Mihver devletlerine gelince bunların ilkbaharda herşeyden evvel Rusyaya taarruz edecekleri ve bilhassa Kafkasyaya inmek için hiçbir gayreti esirgemiyecekleri muhakkak sayılır.

Mihver devletleri geçen sene de Kafkasyaya inmek için teşebbüs ettiler, fakat muvaffak olamadılar. Bir taraftan kışın şiddeti, diğer taraftan Sovyet mukavemeti buna imkân vermedi.

Fakat Sovyet Rusyaya karşı yapılan ve muvaffak olduğu farzedilen büyük bir taarruz dahi, müttefikler hesabına telâfisi imkânsız bir netice teşkil etmez.

Çünkü müttefikler Uzakşark ve Pasifikte Avustralyayı mukabil taarruza geçmek için en büyük üs saydıkları gibi Avrupada da ayni işi başarmak için İngiltereyi en büyük üs saymakta ve mukabil taarruz için burada hazırlanmaktadır.

Onun için Mihver bir taraftan Rusyaya karşı, çok büyük ve şiddetli bir taarruz yapmak mecburiyetinde olduğu gibi, Amerikanın İngiltereyi bir üs olarak kullanmasına ve bu üsten başlıyarak Avrupaya ihrac hareketi yapmasına imkân vermemek zorile de karşılaşmaktadır.

Bu ihtimali bertaraf etmek için, İngiltereye karşı bir istilâ hareketi yapmak icab eder. Çünkü ancak bu sayede, Amerika, Avrupada bir üs bulmaktan mahrum kalır ve Avrupada bir mukabil taarruz yapmak meselesi, belki de suya düşer.

Acaba Mihver devletleri Amerikanın Avrupada barınmasına imkân vermemek için İngiltereye karşı bir istilâ hareketine teşebbüs ederler mi?

Diğer bir ihtimal, Mihverin Japonya ile irtibatını temin için Mısıra karşı büyük bir taarruz yapması ve Süveyşi zapt için uğraşmasıdır. Mihver bunu da yapmağa muvaffak olursa çok geniş bir zafer kazanmış olur.

Önümüzdeki aylarda, Mihver devletleri bu neticelere varmak, Müttefikler de bu darbelerden sakınmak ve bu darbeleri mümkün mertebe körletmek için uğraşacaklardır.

Mücadelenin son derece çetin olacağı şüphe götürmez ve harbin neticesini, bu mücadele tayin edecektir.

Ömer Rıza DOĞRUL

Amerikada şeker tahdid ediliyor

Vaşington 8 (a.a.) — Fiat murakabe dairesi müdürü M. Henderson, adam başına verilecek şeker miktarının haftada 350 gram olması muhtemel bulunduğunu söylemiştir. Karneler ve fişler dağıtılacaktır. Her aileye bir karne tahsis edilecektir. Şeker istihlâkinin üçte bir nispetinde azaltılması matlubdur. Eğer şeker fiatı harbin başındanberi olduğu gibi yükselmeğe devam ederse, bir kere nark konacaktır.

Mareşal Petain'in ziyafeti

Vişi 8 (a.a.) — Mareşal Petain bu akşam, İspanya elçisi Legnerica şerefine bir ziyafet verecektir.

Tancada patlıyan bomba, kargaşalıklar çıkardı

Tanca 8 (a.a.) — Bir bomba patlamış, kargaşalıklar çıkmıştır. Arablarla İspanyollar, İngiliz ticarethanelerinin önünde nümayişler yapmışlardır. Bir kaç mağaza hasara uğramıştır. Minzah otelinin camları kırılmıştır. Şimdi durum …tinleşmiştir.

Köy Enstitüleri muvaffakıyeti

Talebe miktarı 9 bini ve kendilerine tahsis edilen arazi genişliği 30 bin dekarı buldu

Ankara 8 (a.a.) — Memleketin türlü kesimlerinde birer bölge enstitüsü olarak kurulmakta olan köy enstitülerinin talebe sayısı 9,000 i bulmuştur. Ziraat işleri tatbikatı için bunlara tahsis edilen arazi miktarı 30 bin dekardır. Enstitülerin talebe ve öğretmenleri bu toprakları işlemiye, ekmiye başlamıştır. Bu kurumların bina plânları geçen yıl mimarlarımız tarafından açılan müsabakada tamamlanmıştır. 1941 yılı yapı mevsiminde bu plânlara göre ve talebeye temrin olmak üzere inşaata başlanmış, 15 okul binası, 10 ders ve yemek evi, 23 atölye, 7 mutfak, 25 öğretmen evi, 8 hamam ve çamaşırlık, 32 depo ve garaj, 10 ahır, 28 kümes, 16 ayakyolu olmak üzere 174 parça bina bitirilmiştir.

Bu işleri çizilen programa göre, başarı ile bitiren köy enstitüsü talebe ve öğretmenlerile eğitmen namzedlerini Maarif Vekilimiz Hasan Âli Yücel şu tamimle takdir etmiştir:

«Köy enstitülerinin 1940 senesindeki verimli çalışmalarını takdirle anmıştım. 1941 yılında bu kurumların hem kendilerini teşkillerinde, hem de üretim alalarındaki çalışmalarında emek ve hızlarını artırmış oldukları, 9,000 talebeyi barındıracak binaları yapmış ve yeniden Hasanoğlular, Yıldızeli, İvriz köy enstitülerini kurmuş olmalarile açıkça belli olmuştur. Enstitüdeki talebe ve öğretmenlerin türlü işlerde, yazın güneş karşısında ve geceleri ay ışığında, kışın da sıfırın altında 10-15 derece ısıda alınteri dökmeleri sayesinde 1941 yılına aid iş plânları tamamlanmıştır.

Talebe ve öğretmenlerin bu başarılarını sevgile, takdirle anar ve hepsini ayrı ayrı candan kutlarım.»

İngiliz - Amerikan tebliği

(Baştarafı 1 inci sahifede)

mıştır. Düşman Masai istikametinde doğuya doğru ilerlediği sırada topçumuzun taarruzuna uğramıştır. Topçumuz, düşmanın bu bölgedeki bataryalarını susturmuştur. Bugünkü pazar sabahı, Palau Ulin'e düşman keşif kolları çıktığı haber veriliyor.

Singapur üzerine yapılan düşman hava akınları esnasında avcılarımız bir düşman bomba tayyaresini kuvvetli bir ihtimalle tahrib etmişler ve daha başka bomba tayyarelerini hasara uğratmışlardır. Avcılarımızın hepsi üslerine dönmüşlerdir.

Palau Ulın şehri Johor boğazının uzak doğusunda, Malezya karasile Singapur adası arasındadır.

Rangona yapılan ağır hava hücumları

Rangon 8 (a.a.) — Japon tayyarelerinin Rangoon bölgesi üzerine yaptıkları hücum, Japonların şimdiye kadar yaptıkları hücumların en büyüğü idi. Arka arkaya dört gecedir taarruza geçen Japon tayyareleri, 3 saat müddetle ve her dakikada bir yeni dalgalar halinde Rangoon'un şimalindeki tayyare meydanına bombalar atmışlardır. Japonların Saluen'i geçmeğe teşebbüs etmeden evvel müttefiklerin Birmanyadaki hava kuvvetlerine aid başlıca merkezleri tahrib etmek için büyük gayretler sarfettikleri meydandadır. Fakat Japon tayyareleri müttefik tayyare meydanlarına az hasar vermeğe muvaffak olabiliyorlar.

Felemenk Hindistanında bombardıman edilen yerler

Batavya 8 (a.a.) — Tebliğ:

Japon tayyareleri tekrar Sourabaya'ya taarruz etmişlerdir. Deniz tesislerine yapılan hasar hafif olmuştur. 35 kişi ölmüş, 60 kişi yaralanmıştır. Dün bazı Japon tayyareleri Batavya üzerinde bir keşif uçuşu yapmışlardır.

Bandeno karşısında Pendalondau kesiminde bir düşman tayyaresi pek az yükseklikten bazı yerleri mitralyöz ateşine tutmuştur. İnsanca telefat olmamıştır. Düşman deniz tayyareleri Cava adasının şark kısmında bir keşif uçuşu yapmışlardır. Banka adasının Muntok mevkii de bombalanmıştır. Sivil halktan birkaç kişi ölmüştür. 50 den fazla yaralı vardır. Bir çok yangınlar ve oldukça hasar olmuştur.

General Wavell Birmanya cephesini ziyaret etti

Rangon 8 (a.a.) — Ordu tebliği bildiriyor:

Paan'da dün gece düşmanın bazı faaliyetleri görülmüştür. Sabahleyin düşman topçusu, bir çok defalar İngiliz mevzilerini topa tutmuştur. İngiliz devriyeleri çok faaliyet göstermişlerse de henüz bu hususa aid tafsilât alınmamıştır. Daha cenubda düşmanın bir çıkartma teşebbüsü İngiliz müdafaasının ateşile püskürtülmüştür.

General Wavell refakatinde Birmanya cephesi komutanı bulunduğu halde son günlerde cephede bir teftiş seyahati yapmış ve bu kesimde bir çok kuvvetleri ziyaret etmiştir.

Şark cephesinde harekât

(Baştarafı 1 inci sahifede)

grupları Alman mukabil taarruzları esnasında tahrib edilmiştir. Şimalî Almanya yerlilerinden mürekkeb 269 uncu piyade tümeni kendi kuvvetlerinden kat kat üstün mevcudlu bir düşmana karşı yaptığı savaşlarda bilhassa takdire değer askerî meziyetlere sahib olduğunu ispat etmiştir.

Dört hafta müddet zarfında bu tümen düşmanın 120 den fazla hücumunu püskürtmüş ve yaptığı bir çok mukabil taarruzlarda önemli düşman kuvvetlerini tahrib etmiştir. Ayni müddet zarfında Alman hava kuvvetleri şark cephesinde 13 tayyare kaybetmiştir.

Sovyet tebliği

Moskova 8 (a.a.) — Sovyet akşam tebliği:

7 şubat günü kıt'alarımız, şiddetli çarpışmalar neticesinde müteaddid meskûn mahalli işgal etmişlerdir. Cephenin bazı kesimlerinde faşist Alman kıt'aları mukabil taarruzlara geçmişler ve püskürtülmüşlerdir.

6 şubat günü 21 Alman tayyaresi tahrib edilmiştir. Bizim kaybımız 7 tayyaredir. 5 şubat günü evvelce haber verildiği gibi 34 değil, 46 Alman tayyaresi tahrib edilmiştir.

Alman mukabil taarruzuna rağmen Sovyetlerin aldığı köyler

Moskova 8 (a.a.) — Röyter: Son günlerde müteaddid köyler geri alınmış, merkez cephesindeki Sovyet ileri hareketini durdurmağa teşebbüs eden Alman kumandanlığı cephede son zamanlarda gözüken yeni ihtiyat kuvvetlerini muharebeye sokmağa mecbur olmuştur. Cephenin hayati ehemmiyeti haiz kesimlerinde Almanlar, mevzilerinde tutunabilmek için büyük gayretler yapmakta ve mevzii mukabil taarruzlara geçmekte iseler de Sovyet ileri hareketini durdurmağa muvaffak olamamaktadırlar.

Bir müddettenberi süvarile elbirliği yapan Sovyet ağır tankları iki müstahkem şehrin zaptı işinde kat'î bir rol oynamışlardır. Bu şehirlerden bir tanesi Alman topçusunun teşkil ettiği manialar dolayısile ulaşılması zordu. Ağır tanklar, baraj ateşinin kesildiği bir sırada gece vakti ilerlemişler ve bir kar fırtınası hüküm sürmesine rağmen iki saatte kasabaya varmışlardır.

Şark cephesindeki İtalyan kıt'aları geri gitmek istiyormuş

Berne 8 (a.a.) — Britanova: Rus cephesinde İtalyan sefer heyeti komutanı General Messel, Mussoliniye gönderdiği bir raporda tam bir tahribden kurtarmak için İtalyan kıt'alarının derhal İtalyaya dönmeleri mübrem lüzumu üzerinde ısrar eylemiştir.

General, ezcümle, İtalyan kuvvetlerinin büyük kayıblara uğradıklarını, kuvvetlerinin yarısının öldüğünü ve savaşların durmadan devam ettiğini kaydetmiştir. Sıhhiye işlerinin kifayetsizliği yüzünden yaralılar arasında ölüm nispeti yüzde altmışa yükselmiştir.

Kışın dersi

(Başmakaleden devam)

tin üzerinde, fikir, iş ve elbirliği edeceği bir meseledir. Bütün memleketçe bilerek ileri götüreceğimiz bu işte fazla istihsal edip tasarruflu harcamağı hedef ittihaz etmiş olacağız.

Başka şehir ve kasabaları bilmiyoruz, fakat zannederiz ki İstanbul vilâyet ve belediyesi önümüzdeki yaz esnasında gelecek kış yakacağı için çok ihtiyatlı, yani eğer tahmin olunan ihtiyac bir ise bir buçuk nisbetli hazırlanmak için elinden gelebilen her şeyi yapacaktır. Kışın baskını İstanbulun ağzını fazlaca yaktı da onun için. Bu arada zannederiz ki izci teşkilâtından da istifade olunarak civar ormanlardan vaktinde fazla odun ve kömür istihsal edilmiş olur, ve bu usulün yalnız İstanbulda değil, tatbikı kabil diğer şehir ve kasabalarımızda da yürütülmesi temenniye cidden lâyık görülür.

Geçirdiğimiz fevkalâde zamanlara uygun fevkalâde tedbirlerin de bu meyanda hatırlanmasını ve bir çok yeni işlerde hususî teşebbüsün teşvik olunmasını lüzumlu sayıyoruz. Memleketimizde mebzul olan linyit kömürlerini işletmek istiyenlerin teşviki bu cümleden olabilir. İstanbulun yanıbaşındaki Ağaclı ocaklarından geçen Umumî Harbde istifade olunmuştu. İstanbul elektriğinin bu ocaklarla temini ve hatta fazla olarak acaba bu kömürlerden havagazi istihsali bile mümkün olmaz mı?

Benzin azlığında havagazinden harekete getirici ve yürütücü kuvvet olarak da istifade olunmasını niçin düşünmiyelim? Hükûmet böyle bir başarı temin edecek hususî teşebbüsleri hatta alkışlayıp mükâfatlandırabilir bile.

Hele ayni sahada gazojen motörlerinden istifade olunmasının bu memlekette şimdiye kadar düşünülmemiş olmasının cidden büyük bir noksan olduğunu şimdi pek iyi anlıyoruz. Dünyanın şimdiki halleri ve şartları içinde bu türlü işleri başarmak hiç mümkün olur mu diye kötümsü düşüncelere yer yoktur. Eğer hükûmet teşvik edici bir çehre alırsa hususî teşebbüslerin bu yolda -ve şimdiki şartlara rağmen- güzel başarılar elde edebileceği kuvvetle umulur.

Hulâsa geçirilen şiddetli kışın dersi bize pek çok şey öğretti sanıyoruz. Şimdi hükûmet ve millet elbirliğile bu dersten istifade edersek çektiğimiz ağır sıkıntıları kendimize fayda kaynağı yapmış olacağız.

YUNUS NADİ

Kahraman askerlerimize kışlık hediye

Ankara 8 (Telefonla) — Ordumuzun kahraman erlerine kışlık armağan derlemek gayesile yurdumuzun bütün çevrelerinden «Kızılay Yardımsevenler» müşterek komitelerine ve Kızılay merkez ve şubelerine nakdi yardımın ikinci listesi şudur:

Saray 79.59, Karahallı 800, Bucak 310, Bilecik Vezirhan köyü 28.80, Çubuk 155, Cide 50, Palu 150.09, Zonguldak 2241.45, Bilecik Kızıldamlar köyü 20.50, Kızıltepe 73.82, Arapkir 54.69, Kaş 68, Bilecik Bayır köyü 80, Akçakoca 500, Mardin 1000, Kocaeli 5000, Ayancık 1,131.38, Taşköprü 339.60, Düzce 1000, Kastamonu 656.70, Erbaa 500, Sivas 582, Akşehir 1500, Beypazarı 3,657.70, Adapazarı 1,468,68, Gerze 16.45, Buldan 500, Bodrum 500, Menemen 500, M. Kemalpaşa 450, Karacasu 193.05, Kadirli 527,52, Safranbolu 600, Emirdağ 31.54, Besni 66.49, Balye 3.20, Uzunköprü 24.05, Cihanbeyli 596, Mudanya 978.07, Söke 1,136, Kilis 600, Kalecik 270.30, Siird 680.99, Kırşehir 400 lira. Cem'an 125,516 lira 83 kuruş yardım yapılmıştır.

Eşya yardımları

Ankara 8 (a.a.) — Kızılay umumî merkezine gelen bağışlar karşılığı olarak aid olduğu makamlara 8/2/941 tarihinden 31/1/942 tarihine kadar teslim edilen kışlık armağanlar şunlardır:

51,750 Takım çamaşır
24,300 Aded yün fanilâ
60,000 Aded yün kar başlığı
3,000 Çift yün eldiven
3,000 Çift yün çorab.

Kızılay Yardımsevenler ve Kızılay merkez ve şubelerine aynen eşya olarak teslim edilen kışlık armağanlar da çevrelerine en yakın makamlara teslim edilmiştir.

İtalya Kralı Kalabra halkını teselliye çalışıyor

Roma 8 (a.a.) — İtalyan Kralı, geçen hafta, Akdeniz harbinden doğrudan doğruya müteessir olan Kalabra ve Apuli şehir ve köylerini gezmiş ve her yerde bağlılıklarını ve zafere itimadlarını gösteren halkın tezahürlerile karşılanmıştır.

Roma 8 (a.a.) — M. Mussolini, dün öğleden sonra, Toscana eyaleti parti şeflerini kabul etmiştir.

SPOR

Lik maçlarına dün tekrar başlandı

Profesyonel güreşlerde Tekirdağlı Hüseyin ile Adnan berabere kaldılar

Dün Maksim salonu bir tek boş koltuk kalmıyacak kadar dolmuştu. Aşağıda neticelerini bildirdiğimiz güreşlerden sonra Tekirdağlı ile Adnan mindere çıktılar. Garibi şu ki, ne pehlivanlar, ne de müsabakaları tertib edenler böyle mühim bir karşılaşmanın en hayatî meselesi olan teknik şartlar üzerinde anlaşmamışlardı. Tabiatile tam güreş başlıyacağı vakit pehlivanlarla halkın arzusu birbirini tutmadı ve uzunca münakaşalar oldu. Neticede Tekirdağlı ile Adnanın on beşer dakikalık üç devreden kırk beş dakika güreşmelerine karar verildi.

Güreşin tafsilâtına girmeden evvel şunu söyliyeyim ki, dün iki şeyin küçüklüğü meraklılardan bir kısmının istediği şekilde bir müsabaka meydana çıkamamasına sebeb oldu: Birinci küçüklük minderin küçüklüğü idi; ikincisi de Adnan, cüssece rakibinden epey küçük kaldı. Bu yüzden Tekirdağlının çapraz toparladığı veya geniş yerlerde tatbik edilebilecek hamlelere giriştiği zamanlar Adnan küçük minderden dışarı çıkıyordu. Vakıa profesyonel serbest güreş nizamında, minderden dışarı düşen pehlivanın tekrar ortaya gelip ayakta tutması yazılıdır. Fakat bir kere frengistandaki minderlerin büyüklüğü, sonra da kenarına gerilmiş halatlar bir pehlivanın istese dahi kaçak güreşmesine imkân vermez. Maamafih şunu da kaydedeyim ki, dün Adnanın yaptığı güreş bir müdafaa güreşi olmakla beraber kaçak sayılabilecek güreşlerden değildi. Cüssesinin farkını güreşte müdafaaya kalmakla telâfiye çalışması da bir pehlivanın en tabiî haklarındandır.

On beşer dakikalık üç devrede Tekirdağlı, Adnandan daha hâkim güreşti. Fakat minderin küçüklüğüne göre, hakimiyetini rakibini minderin dışına çıkaracak oyunlardan başka, daha girgin hamlelerle de isbat etmesi beklenirdi. Her neyse, Hüseyin minder ortasında girgin ve rakibini olduğu yerde zaptedecek şekilde güreşmedi. Adnan da hem hasmının, hem de minderin kendisine verdiği imkânlardan istifade ederek şuurlu bir müdafaa ile Türkiye başpehlivanile berabere kalmak fırsatını kaçırmadı.

Bu vesile ile şunu tekrarlıyalım: Halk Türkün seciyesine, duygusuna tam uyan bu serbest güreşi fevkalâde tutuyor. Bari bu hissi fena kullanmıyalım; muntazam aklıbaşında insanlarla serbest güreş organizasyonlarına lâyık olduğu mevkii verelim.

Baş güreşten evvel yapılan diğer müsabakalar şu neticeleri verdi:

Birinci güreş: Servet - Adalı Ahmed. Servet 6 dakikada tuşla galib.

İkinci güreş: Süleyman - İdris. Süleyman 5 dakikada tuşla galib.

Üçüncü güreş: Kâzım - Musa. Kâzım 4 dakikada galib.

Dördüncü güreş: Ankaralı Hüseyin - Ali Ahmed. 20 dakika çetin hamlelerle tutuşan bu iki kıymetli pehlivan berabere kaldılar.

Beşinci güreşe Mersinli Ahmed çıkacaktı; fakat mindere gelerek vazifesinden mezuniyet alamadığını söyledi. Ahali şikâyete başladığı sırada Tekirdağlı ile Adnan mindere çıktı. Halk da heyecandan Mersinlinin güreşini istemekten vazgeçti.

Eşref Şefik

Dün yapılan lik maçları

Haftalardanberi tehir edilen lik maçları dün nihayet yalnız Fenerbahçe stadında yapılabildi. Şeref sahası bozuk olduğu için oradaki oyunlar, bermutad gene tehir edildi. Dünkü maçların hemen hepsi, takımların uzun müddet idmansızlığı dolayısile bozuk ve heyecansız geçti.

İlk maçı İstanbulsporla Beyoğluspor yaptı. İlk devreyi 1 - 0 bitiren İstanbulspor, maçı 3 - 1 kazandı. İkinci maç, Galatasarayla Kasımpaşa arasında idi. Beşinci ve otuz ikinci dakikada Hikmet vasıtasile iki gol yapan Galatasaray bozuk bir oyundan sonra devreyi 2 - 0 bitirdi. İkinci devrede Kasımpaşa oyunda müsavatı temin edecek kadar ileri giden bir oyunla Galatasarayı bir hayli üzdü. 28 inci dakikada Mustafa vasıtasile bir sayı yapan Galatasaray, maçı 3 - 0 kazandı.

Son maçı Beşiktaşla Beykoz takımları yaptı. Beşiktaş takımı büyük bir tazyika rağmen ilk golü Şakirin sütile 38 inci dakikada, ikinci golü de bir dakika sonra Şükrünün vuruşile yaptı. Devre böyle bitti. Beykozun tamamen müdafaada kalması yüzünden oyun zevksiz devam edip duruyordu.

Beşiktaş, üçüncü ve dördüncü golleri de devrenin ortalarında birbiri üzerine yaparak maçı 4 - 0 kazandı.

Japon uçaksavar bataryaları, muhtemel bir hava hücumuna karşı talim yapıyorlar

Hadiseler Arasında — FELEK

Şehir Meclisine arıza

Sayın seçilmişlerimiz!

Gazetelerde yüksek meclisinizin açıldığını öğrenince gözümüz gönlümüz açıldı. Sanki kış bitti, bahar geldi, güller açıldı, etrafa kokular saçıldı.

Kışın bastırdığı, karın diz boyunu çıktığı, çamurun ensemize imza attığı, kömürün bir masal ve odunun bir ideal olduğu bugünlerde sizleri ne kadar özledik, ne kadar aradık bilmezsiniz!.

Kiminle görüştüysem, hangi ahpabla konuştuysam sizden bahsetti.

— Ah bir açılsa da Şehir Meclisi derdlerimizi bizim ağzımızdan ortaya dökse, dedi. Hâlâ da o hulya ile avunuyoruz.

Sayın seçilmişlerimiz!

Biz sizden büyük bir şey beklemiyoruz. Çünkü biliyoruz ki; ne karı dindirmek, ne kışı sindirmek elinizde değildir. Lâkin hiç değilse şehre biraz daha mukayyed olun. Şehirlinin bildiğiniz derdlerini ortaya dökün de ocağımız sönmesin; şevkimiz sönmesin; gözümüzün feri sönmesin!

Ne yapabilirsiniz? Orasını bilmem. Fakat ne diyebilirsiniz? Onu tayin edebilirim:

Şehirdeki mahrukat buhranının sebebini sorup sual edebilirsiniz?

Kaloriferli apartımanların neden ısınmadığını araştırır öğrenirsiniz!

Adına azamî fiat dediğimiz narkların ekmekten başka hiç bir şeyde muhafaza edilemediğinin sebebini araştırabilirsiniz!

Tramvay servislerinin neden ihtiyacla müvazi şekilde tanzim edilmediğini merak edebilirsiniz!

İradı senede 12 milyon liraya varan bir şehrin temizleme parasının bu yekûnun yüzde dördü kadar oluşunun hikmetini inceliyebilirsiniz!

İstanbul gibi 10 - 20 kilometre çevresi ormanla çevrilmiş bir şehre neden odun ve kömür gelemediğini öğrenebilirsiniz!

Ve nihayet siz bizim gözümüzün bebeği, ciğerimizin köşesi, ve hele ağzımız dilimizsiniz. Hiç bir şey yapmasanız bile bizim hesabımıza biraz konuşur, derdimizin dökülmesine imkân verirsiniz.

Bu kadar hizmeti de siz sayın seçilmişlerden beklemek hakkımızdır değil mi?

B. FELEK

Halkın dilekleri

Bir postacının derdi

Fatih Sarıgüzel Ocakeli sokağı 233 numarada Rifat Güvenç imzasile:

İnegöl kazası posta müvezzilerinden iken 14/7/938 tarihinde işten el çektirilme muamelesine maruz kaldım ve 20/8/940 tarihinde İnegöl kazası idare heyetinden men'i muhakeme kararı aldım. Bu karar Bursa Vilâyeti idare heyetince de tasdik edildi, evrakım umum müdürlüğe gönderildi. O zamandanberi ne bir cevab geldi, ne de memuriyetime iade edildim. Üç buçuk senedir işsiz güçsüz dolaşıyorum. Alâkadarların bu işe dikkat gözlerini çekmenizi dilerim.»

Eskişehirde elektrik tasarrufu

Eskişehirde Sünbüllü mahallesi Teker sokağında oturanlar namına yazılmış bir mektub aldık. Bu mektubda elektrik tasarrufu dolayısile kendi civarlarındaki lâmbalar büsbütün söndürüldüğü halde büyük cadde ve meydanlardaki lâmbaların hâlâ eskisi gibi yakılmakta devam olunduğundan şikâyet ediliyor. Eskişehir belediyesinin bir kısım vatandaşları -bir yanlışlık dolayısile- karanlıkta bırakmış olduğu anlaşılıyor. İşi düzelteceğini ümid ederiz.

Nüfus işlerinde sürat lâzım

Pangaltı Sinemköyünde Şahin sokağı emekli yarbay Tevfik Baraz imzasile:

«Yeni doğan torunumu tesçil ettirmek üzere Taksim nahiyesi nüfus memurluğuna müracaat ettim. Müracaatimin 3123 sayı ve 15/10/941 tarihli tezkere ile Edirneye bildirildiği ve arkadan tekid edildiği halde üç aydır bir cevab alınamadı. Nüfus tesçili işlerinde biraz daha süratli hareket etmek hem vatandaşların, hem de hükûmetin menfaati iktizası değil midir?»

Hamiyetli bir zata teşekkür

Merdivenköy 18 inci ilk okul yoksul çocuklarına yardım cemiyeti asbaşkanı Salih Zeki imzasile:

«On senedenberi 18 inci ilk okuldaki 75 yoksul çocuğa öğle yemeği yedirmekte devam eden emekli yarbay Said Kesoğlu bu defa da 175 çocuğa üçer kap yemek vermek suretile insaniyet ve mürüvvet eseri göstermiş olduğundan kendisine aleni olarak teşekkür eder ve bu işe gazetenizin vasıta olmasını dileriz.»

Mes'ud bir evlenme

Sabık ziraat başmüdürlerinden merhum Bay Remzi Seranın kızı Bayan Ayten ile emekli başkaptanlarımızdan müteahhid Mahir Çınsarın oğlu Tekirdağ Cumhuriyet Müddeiumumî muavini Fahameddin Çınsarın evlenme törenleri 7/2/942 cumartesi gecesi tarafeynin akraba ve yakın dostları arasında Park Otel salonlarında tes'id edildiği öğrenilmiştir. Genc evlilere saadetler dileriz.

Ölüm

Şehrimizin tanınmış tüccarlarından Bay Ferid Şerbetçi sekiz aydanberi tedavi edilmekte olduğu evinde şifayab olamıyarak gece saat 4 te rahmeti rahmana kavuşmuştur.

Cenaze namazı 9 şubat 1942 pazartesi günü Teşvikiye camiinde öğle namazı kılındıktan sonra Asri mezarlığa defnedilecektir. Merhuma mağfiret, kederdide ailesine sabır tahammül dileriz.

Şehir Tiyatrosu temsilleri
İstiklâl caddesi KOMEDİ Kısmında
Akşam saat 20,30 da
KİRALIK ODALAR

SIZI

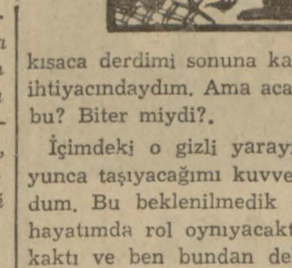

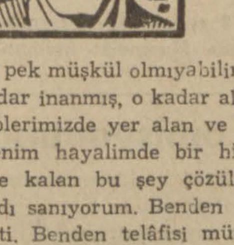

Yazan: Mükerrem Kâmil Su — No. 3

İki günlük kısmın hulâsası

(Seniha, şımarık büyütülmüş bir genc kızdır. Ne pahasına olursa olsun dediğini yaptırmağa alışmıştır. Küçüklüğünde tayyareci olmağa, göklerde dolaşmağa heves etmiştir. Ancak, akrabadan bir gencle nişanlanmak, onu bu arzusundan ayırmıştır. Fakat o genc, kendini yüzüstü bırakmıştır. Şimdi başka birile nişanlanmak üzeredir. Senihanın ailesi de oraya davetlidir. Genc kız, bu davette bulunmak istemiyor, oturdukları muhitten bir an evvel uzaklaşmak, İnönü Kampına gitmek için hazırlanıyor. Ablası odaya giriyor. Bu meseleyi konuşuyorlar.)

Bu yer pek minimini olsa de.. Ama mes'ud olmağa gelince, bundan ümidimi çoktan kesmiş bulunuyorum. Hem dörtbaşı mamur saadete kim ulaşmış ki? Ve sen, sen bile benim sevgili ablacığım, dünyanın en güzel, en olgun kadınlarından biri olduğun halde tam manasile mes'ud musun? Harikulâde iyi bir kocan var. Hayatınız görünüşte yüzüne güneş vurmuş duru bir su gibi göz alıyor. Buna rağmen gene de saadeti dört ucundan kavramış değilsin. Çünkü yıllardanberi küçüğünün bir türlü bitip tükenmiyen gailesi başından kalkmadı.

Sesimde bin bir parça olan kalbimin kırıklığı vardı. Bu gece taşıp dökülmek, kısaca derdimi sonuna kadar boşaltmak ihtiyacındaydım. Ama acaba biter miydi bu? Biter miydi?.

İçimdeki o gizli yarayı hayatım boyunca taşıyacağımı kuvvetle hissediyordum. Bu beklenilmedik sarsıntı bütün hayatımda rol oynıyacaktı. Bu muhakkaktı ve ben bundan dehşet duyuyordum.

İkimiz de vaktin ilerlediğini artık düşünmüyorduk. Ablam derin derin yüzüme bakıyordu. Sanki beni ilk defa görüyormuş gibi... Bakışlarında biraz hayranlık ve bir çok hüzün vardı.

Duygulu yüreğinin tam bir ifadesi olan o tatlı sesile:

— Onu çok seviyorsun, dedi. Ben bu aşkı, bu kadar taze bir genc kız gönlü için pek fazla buluyorum. Bu gece ucsuz bucaksız denizleri andırıyorsun Seniha. Şimdiye kadar avuçlarımın içinde hissettiğim çocuk ruhunu, artık hiç bir kuvvetin zaptedemiyeceğini anlıyorum. Ve seni mes'ud, kaygusuz bir insan olarak görmediğime içimdeki ateşin sönmiyeceğini de hissediyorum yavrum. Bana, bu hissî düğümde benim de rolüm var gibi geliyor. Daha uyanık, daha tedbirli davranmalıydım, diye bundan böyle esef edeceğim zamanlar çok olacak kardeşim.

Onun bulutsuz benliğine serptiğim ateşin derhal farkına vardım. Bu hatayı tamir etmek, onun içinde düğüm bırakmamak lâzımdı. Gülmiye, eğlenmiye çalışarak:

— Adam sen de ablacığım, dedim. Alırma! Onu çok sevdiğimi söylüyorsun. İnkâr edecek değilim. Bu maalesef doğru bir şey. Mazimi düşündüğüm zaman herkesten, her şeyden daha kuvvetli bir şekilde varlığımda onu buluyorum. O benim çocukluk arkadaşım, derslerimi hazırlarken yardımcım, istikbal rüyalarını görürken kalbimin ve kafamın erkeğiydi. Onu yalnız sevmiş olsaydım belki unutmak pek müşkül olmıyabilirdi. Ama ona o kadar inanmış, o kadar alışmışım ki, kalblerimizde yer alan ve bu gün yalnız benim hayalimde bir hissî düğüm halinde kalan bu şey çözüleli, varlığım boşaldı sanıyorum. Benden bir şey göçüp gitti. Benden telâfisi mümkün olmıyacak pek mühim bir şey eksildi abla. Erir gibi olduğumu, uyuştuğumu hissediyorum. Beni hayata bağlıyan teller sanki birer birer kopup sağılıyor. Bende, artık eski beni bulmak kabil değil. Boşluklarda süzülüp giden, ömürlerini tüketen yıldızlar gibiyim. Aktığımı, bir yerlere doğru çekildiğimi duyuyorum. Fakat nereye? Nereye doğru?!.

Babam:

— Hazırsınız değil mi çocuklar? diye kapıdan göründü. Sonra o da biraz evvel ablamın gösterdiği hayreti andıran bir şaşkınlığı açığa vurdu ve gözlerimden, daha fazla tutunamıyarak, inmeğe başlıyan yaşları gördü.

— Ne o Seniha, ağlıyor musun?

— Hayır babacığım.

— Hayır derken bile gözlerinden yaşlar dökülüyor. Elbiseni mi beğenmedin? Saçlarını mı istediğin şekilde düzeltemedin? Nedir derdin bakayım?

Ablam içli içli:

— Babacığım, Seniha hiç böyle basit şeyler için ağlar mı? diye söze karıştı.

Babam işi alaya alarak fırtınayı çabuk geçiştirmek taraftarı idi. Bunu pek âlâ anlıyordum.

— Ağlamaz ama... Olur a, dedi. O, bu gece ilk defa böyle büyük bir toplantıda bulunacak. Ne olsa senin düğününde daha çocuk sayılırdı. Bir genc kız için böyle bir salonda derlitoplu görünmek masum bir hevestir.

Ablam benim nişana gitmek istemediğimi münasib bir şekilde söyledi ve girişeceğim işten de kısaca bahsetti. Babam düşünmeğe koyuldu.

Hiç birine haber vermeden büyük bir işe girişmem şüphesiz doğru değildi. Babamdan izin almak lâzımdı. Şimdi kendi başına buyruk bir insan vaziyetine düştüğümü hissediyor ve bundan utanıyordum. Hareketimdeki yolsuzluğu düzeltmek, yumuşatmak icab ediyordu. Boynumu bükerek:

(Arkası var)

BULMACA

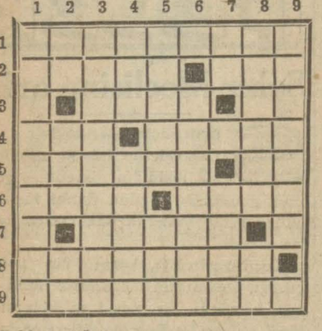

Soldan sağa:

1 — Mısırda yeni kabineyi kuran zat. 2 — Süslü lâmba veya mum grupu, 24 saat. 3 — Doğu Hind adalarından, bir edat. 4 — Yanardağdan fırlıyan, çevirme. 5 — Asyadaki bir İngiliz sömürgesi halkından, bir renk. 6 — Tersi «fırlatan» dır, yuva. 7 — Tersi bir erkek ismidir. 8 — Operatörün yaptığı. 9 — Rekâket.

Yukarıdan aşağıya:

1 — İstiğna gösterme. 2 — Şikâr, bir toprak parçası, bir hayvanın bağırması. 3 — Birinin aleyhinde bulunup berbad etmek (iki kelime). 4 — Üye, bir kadın ismi. 5 — İspanyada bir şehir, yarım. 6 — Haksızlık etmiyen aza (iki kelime). 7 — Bir çeşid tuzak, tatlı arzular (cemi). 8 — Hafif minnettarlık duygusu, tersi bir hayvandır. 9 — Apansız zereden (iki kelime.)

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	K	Ö	R	T	O	P	A	L	■
2	Ö	Z	■	A	N	■	L	U	T
3	M	Ü	K	A	F	A	T	■	R
4	Ü	R	E	M	İ	■	I	Y	A
5	R	■	■	■	R	A	P	A	K
6	C	E	N	G	A	V	E	R	■
7	Ü	Y	E	A	R	A	Y	A	N
8	■	Ü	Z	■	İ	R	K	A	B
9	A	P	İ	S	■	E	■	Ç	İ

Metrûk bostanlar

Halen metrûk vaziyette bulunan bostanların yeniden canlandırılmasına çalışılmaktadır. Cenub vilâyetlerimizde çok erken sebze yetiştirilerek ucuzca gönderilmesi İstanbul bostancılığını bir hayli sarsmış ve bu yüzden şehirdeki bir çok bostanlar boş kalmıştır. Şimdi bu bostanlardan muhtelif şekillerde istifade edilmesi imkânları düşünülmektedir.

Bir inhidam

Galatada Şair Ziyapaşa caddesinde 28 sayılı Valtes hanının merdivenleri ve istinad duvarları, dün sabah çökmüştür. Enkaz altında kalan yetmiş beş yaşında Sultana, hafif surette yaralanmış, Beyoğlu hastanesine yatırılmıştır. Hanın üst katlarında bulunan elli bir kişi, İtfaiye merdivenlerile aşağıya indirilmiştir.

Çalıştıkları fabrikadan iplik çalan kadınlar

Aksarayda İbrahim Ziya çorab fabrikasında çalışan ameleden Halime ile Meryem, paydos zamanı fabrikadan çıkarken, evvelden aşırdıkları iplikleri vücudlerinin muhtelif yerlerine sıkıştırmışlardır. Fakat, yapılan muayenede iş meydana çıkmıştır. Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesi hâkimi Reşid Nomer, bu iki kadını kırkar gün hapse mahkûm etmiş ve haklarında hemen tevkif müzekkereleri kesmiştir.

Yaralama vak'aları

Kumkapıda Tiyatro caddesinde oturan Yüce Ülkü lisesinde ahçı kalfası İdris, çırak Ahmedi demirle yaralamıştır.

Eyübsultanda Saray meydanında 24 sayılı evde oturan Necmi ile arkadaşı İhsan ve Ömer, Balatta Âyan caddesinde İstelyonun meyhanesinde rakı içerlerken, aralarında çıkan kavgada, İhsanla Ömer bir olmuşlar, Necmiyi sandalye ile yaralamışlardır.

Beşiktaşta Çiğdem sokağında 11 sayılı lokantada çalışan Bürhan, kavga sırasında garson Mithatı bıçakla yaralamıştır.

Fatihte Hüsambey mahallesinde Haydarbey sokağında 11 sayılı evde oturan Fuadı, bir kavgada, Yaşarla Taceddin isimli iki kişi başından demirle yaralamışlardır.

Maruf bir aileye aid

Yirmi kıratlık

Bir çift nadide tektaş

Pırlanta Küpe

Belediye Sandal Bedesteninde teşhir olunmaktadır. Şubatın on ikinci perşembe günü saat 14 te Mezad salonunda satılacaktır.

Damga Kanunu

BUGÜNKÜ ŞEKLİ VE İZAHI

İhsan Âli Evrenosoğlu

Eski Pul Müfettişi

Kanaat Kitabevi, Ankara caddesi, Sergiadis Kitabevi, Beyoğlu, Tünel

Göz Hekimi

NURİ FEHMİ AYBERK

Haydarpaşa Nümune hastanesi göz mütehassısı

İstanbul Belediyesi karşısında

Tel: 23212

Sahib ve Başmuharriri: YUNUS NADİ

Umumi neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN

Cumhuriyet Matbaası

SÜMER BANK

Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası

Merkezi: ANKARA — Şubesi: İSTANBUL

Banka muameleleri yapar.

Vadeli Tasarruf ve Ticaret Mevduatına en müsaid şartlarla faiz verir.

Müesseseleri :

Sümer Bank İplik ve Dokuma Fabrikaları Müessesesi, Ankara

Fabrikaları:

Bakırköy Bez Fabrikası, Bünyan Mensucat Fabrikası, Bursa Merinos Fabrikası, Defterdar Mensucat Fabrikası, Ereğli Bez Fabrikası, Gemlik Sunğipek Fabrikası, Hereke Mensucat Fabrikası, Kayseri Bez Fabrikası, Nazilli Basma Fabrikası.

Sümer Bank Deri ve Kundura Sanayii Müessesesi

İSTANBUL

Sümer Bank Sellüloz Sanayii Müessesesi

İZMİT

Sümer Bank Yerli Mallar Pazarları Müessesesi

İSTANBUL

Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi

KARABÜK

Fabrikaları :

Kütahya Keramik Fabrikası, Tosya Çeltik Fabrikası, Sıvas Çimento Fabrikası

Ayrıca bir çok mühim sanayi ve ticarî teşekküllerde iştiraki vardır.

Dokumacı, Yazmacı, İşlemeci, Trikotaj ve Çorabcılar Cemiyeti Başkanlığından :

Talimatname mucibince 941 yılı mesai ve hesabının tetkikile heyeti idarenin ibrası ve yeniden idare heyetinin intihabile nizamnamenin tadili için 7/2/942 cumartesi günü ekseriyet olmadığından 14/2/942 cumartesi saat 10 dan 12 ye kadar Babıâli Türbe cad. Esnaf Cemiyetleri binasında azanın karnelerile bulunmaları ilân olunur.

Kütahya Valiliğinden :

Vilâyet Memleket hastanesi için satın alınacak ameliyat masası, forbastör, elektrikli santritüj, elektrikli etüv ve Benmarinin temdiden ihalesi günü olan 26/1/942 tarihinde talib çıkmadığından bunların bir ay zarfında pazarlıkla ihalesine karar verilmiştir.

1 — Alınacak bu ameliyat masası vesairenin umumunun muhammen bedeli 3350 liradır.

2 — Muvakkat teminat 152 liradır.

3 — Pazarlık Vilâyet Daimî Encümeni huzurunda yapılacaktır.

4 — Şartname ve evrakı sairesi hergün Daimî Encümen kaleminde görülebilir.

İsteklilerin 26/1/942 tarihinden itibaren bir ay zarfında muvakkat teminatlarile Kütahya Valilik Daimî Encümenine müracaatleri ilân olunur. (955)

BEKLENMEKTE OLAN

POKER

TRAŞ BIÇAKLARI

gelmiştir.

DİKKAT: POKER Traş bıçakları perakende olarak bütün Türkiyede

5 KURUŞTAN

fazla satılmıyacaktır.

Yapı işleri ilânı

Ankara Arkeoloji Müzesi Müdürlüğünden:

Ankarada Mahmudpaşa bedesteni kubbelerinin kurşunla kapatılması işi 20/3/1942 tarihli cuma günü saat 15 te Maarif Vekâleti Antikiteler ve Müzeler Müdürlüğünde kapalı zarf usulile eksiltmeye konulacaktır. Keşif bedeli «18725.02» liradır.

İsteklilerin yüzde yedi buçuk teminat ve bu işe aid ehliyet vesikalarile adı geçen gün ve yerde toplanacak komisyona saat 14 e kadar teklif mektublarını vermeleri veya yollamaları lâzımdır.

Keşif hergün Ankara Arkeoloji Müzesinde görülebilir ve tasdikli sureti bedava edinilebilir. (2074)

BRONSİTLERE KATRAN HAKKI EKREM

MÜNAKASA TARİHİ

Adana Belediye Reisliğinden :

13/1/942 tarihinde ihale edileceği ilân edilmiş olan Adana şehri içme suyu tesisatına muktazi beş aded dalma tulumba hakkındaki şartnamede görülen lüzum üzerine bazı tadilât icra edilmiş ve muhammen bedeli «27500» liraya ve muvakkat teminatı «2062,5» liraya iblâğ edilmiştir.

Bu münasebetle ihale tarihinin 13/2/942 tarihine musadif cuma günü saat on beşe tehir edilmiş olduğu ve muaddel şartname ile mukavele projesinin Ankarada Belediyeler İmar Heyeti Fen Şefliğinden ve Adanada Belediye Fen İşleri Müdürlüğünden 125 kuruş mukabilinde tedarik edilebileceği ilân olunur. (11547)

Belediye Sular İdaresinden:

İdaremiz kadrosunda açık olan yerlerde çalıştırılmak. kabiliyet gösterdikleri takdirde sene sonunda esas kadroya geçirilmek üzere imtihanla ve 60 lira ücretle stajyer olarak memur alınacaktır.

İsteklilerin şartları öğrenmek üzere 12 şubat 942 perşembe gününe kadar Taksimde Sıraservilerdeki İdare Merkezinde Muamelât Şefliğine müracaat etmeleri lâzımdır. (2083)

Üniversite A. E. P. Komisyonundan :

Birinci cerrahî kliniğine yaptırılacak 28145 liralık muhammen bedelli tahta eşya 23/2/1942 pazartesi günü saat 15 te Rektörlükte kapalı zarfla ihale edilecektir. Zarfların saat 14 te Rektörlüğe verilmesi lâzımdır.

Resim, liste, şartname Rektörlükte görülür. (850)

Tıb Fakültesi Dekanlığından :

Fakültemiz Mikrobiyoloji, Salgınlar Bilgisi ve Parazitoloji Enstitüsünde bir münhal asistanlık vardır.

Talib olanların yabancı dil bilgileri tesbit edilmek üzere şubatın yirmi yedinci perşembe günü saat onda Dekanlıkta bulunmaları. (2049)

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden :

Mer'i İstanbul, İzmir, Trabzon, İskenderun Liman İşletme tarifelerinin ücret cedvelleri tadil olunmuştur. İşbu tadilâtın 15 şubat 942 tarihinden itibaren tatbik olunacağı ilân olunur. (2072)

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

Devlet Denizyolları işletme U. M. ilânları

9 şubattan 15 şubata kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri ve kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

Karadeniz hattına — Pazartesi 17 de (Aksu), Perşembe 17 de (Karadeniz) Galata rıhtımından.

Bartın hattına — Cumartesi 18 de (Anafarta) Sirkeci rıhtımından. NOT: İş'arı ahire kadar haftada bir posta yapılacaktır ve bu posta İneboluya kadar gidecektir.

İzmit hattına — İş'arı ahire kadar posta yapılmıyacaktır.

Mudanya hattına — Pazartesi, Salı 9,50 de Çarşamba ve Perşembe ve Cuma 16 da (Trak), Cumartesi 14 te (Marakaz) ve Pazar 9,50 de (Trak) Galata rıhtımından.

Bandırma hattına — Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8 de (Marakaz) Galata rıhtımından. Ayrıca Cumartesi 20 de (Ülgen) Tophane rıhtımından. NOT: Çarşamba günleri saat 20 de İstanbuldan Bandırmaya kalkmakta ve Perşembe günleri saat 22,30 da Bandırmadan İstanbula dönmekte olan aralık posta iş'arı ahire kadar lâğvedilmiştir.

Karabiga hattına — Salı 19 da (Ülgen), Cuma 19 da (Bursa) Tophane rıhtımından.

İmroz hattına — Salı 9 da (Bursa) Tophane rıhtımından. NOT: Badema İmroz postaları İstanbuldan Pazar sabahı yerine Salı sabahı kalkacaklardır.

Ayvalık hattına — Bu hafta Cumartesi ve Çarşamba postaları yapılmıyacaktır.

İzmir birinci sür'at — Pazar 13 te (Tarı) Galata rıhtımından. NOT: Gidiş ve dönüşte Gelibolu ve Çanakkaleye uğrıyacaktır.

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentalarımızdan öğrenilebilir.

Galata Baş Acentalığı	—	Galata Rıhtımı Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında.	42362
» Şube »	—	Galata Rıhtımı Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında.	40133
Sirkeci » »	—	Sirkeci, Yolcu salonu.	22740

En son modaya muvafık

Bütün Mobilyalarınızı

Çeşidleri çok olan, İstanbulda Rızapaşa yokuşunda 66 No.

Ahmed Fevzi'nin Asrî Mobilya

Mağazasından alınır.

Değirmen Müdür ve Muhasebecisi aranıyor

Devlet iktisadî teşekküllerile alâkalı bir un fabrikası için müdür ve muhasebeci aranmaktadır. Vazifeler ihtisas mevkii olduğundan ücretleri 3968 numaralı kanuna göre verilecektir. Müdürün ve muhasebecinin bu işlerde bilgi ve tecrübe sahibi olduklarını tevsik etmeleri lâzımdır.

İsteklilerin bir mektubla gazetemizde M. A. remzine müracaat etmeleri rica olunur. (970)

UNITED KINGDOM COMMERCIAL CORPORATION

Pazartesi 9 şubat 1942 tarihinden itibaren İstanbulda telefon numaramız: 44774 olacaktır.

Canlı Model Aranıyor

Güzel San'atlar Akademisi Müdürlüğünden :

Resim ve Heykel şubelerinde çalıştırılmak üzere canlı modele ihtiyac vardır. İstiyenler münasib bir ücret mukabilinde öğleye kadar ve öğleden sonra da çalışabilirler. Arzu edenlerin Fındıklıda Güzel San'atlar Akademisi idaresine müracaatleri, (1058)

T. İŞ BANKASI

KÜÇÜK TASARRUF HESABLARI

1942 İKRAMİYE PLÂNI

KEŞİDELER: 2 Şubat 4 Mayıs, 3 Ağustos. 2 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1942 İKRAMİYELERİ				10 aded 250 liralık	=	2500,— »
1 aded 2000 liralık	=	2000,— lira		40 » 100 »	=	4000,— »
3 » 1000 »	=	3000,— »		50 » 50 »	=	2500,— »
2 » 750 »	=	1500,— »		200 » 25 »	=	5000,— »
3 » 500 »	=	1500,— »		200 » 10 »	=	2000,— »

30 sene denberi meşhur BİR **GÜZELLİK REÇETESİ**

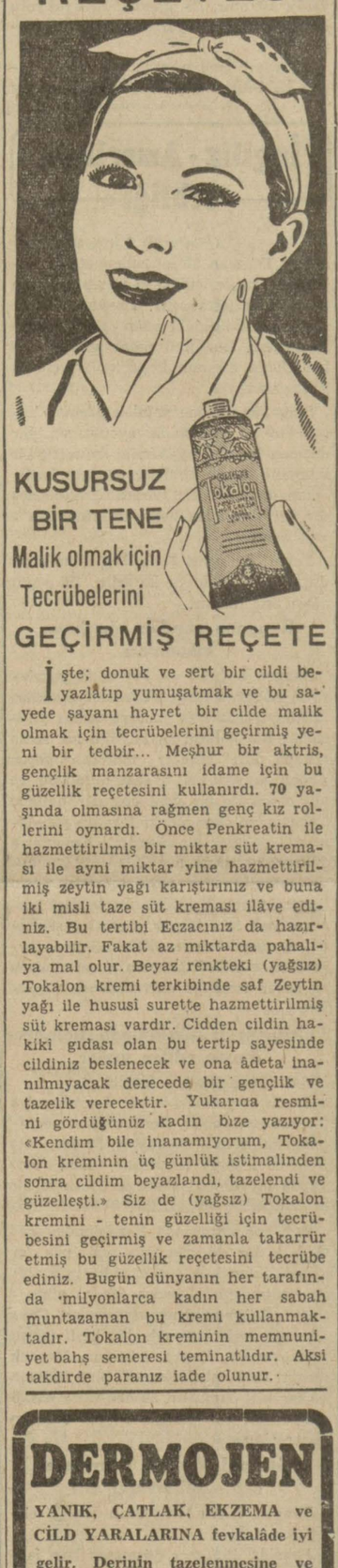

KUSURSUZ BİR TENE Malik olmak için Tecrübelerini GEÇİRMİŞ REÇETE

İşte; donuk ve sert bir cildi beyazlâtıp yumuşatmak ve bu sayede şayanı hayret bir cilde malik olmak için tecrübelerini geçirmiş yeni bir tedbir... Meşhur bir aktris, gençlik manzarasını idame için bu güzellik reçetesini kullanırdı. 70 yaşında olmasına rağmen genç kız rollerini oynardı. Önce Penkreatin ile hazmettirilmiş bir miktar süt kreması ile ayni miktar yine hazmettirilmiş zeytin yağı karıştırınız ve buna iki misli taze süt kreması ilâve ediniz. Bu tertibi Eczacınız da hazırlayabilir. Fakat az miktarda pahalıya mal olur. Beyaz renkteki (yağsız) Tokalon kremi terkibinde saf Zeytin yağı ile hususi surette hazmettirilmiş süt kreması vardır. Cidden cildin hakiki gıdası olan bu tertip sayesinde cildiniz beslenecek ve ona âdeta inanılmıyacak derecede bir gençlik ve tazelik verecektir. Yukarıda resmini gördüğünüz kadın bize yazıyor: «Kendim bile inanamıyorum, Tokalon kreminin üç günlük istimalinden sonra cildim beyazlandı, tazelendi ve güzelleşti.» Siz de (yağsız) Tokalon kremini - tenin güzelliği için tecrübesini geçirmiş ve zamanla takarrür etmiş bu güzellik reçetesini tecrübe ediniz. Bugün dünyanın her tarafında milyonlarca kadın her sabah muntazaman bu kremi kullanmaktadır. Tokalon kreminin memnuniyet bahş semeresi teminatlıdır. Aksi takdirde paranız iade olunur.

DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZEMA ve CİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder.

HER ECZANEDE BULUNUR.

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından

Türk - İtalyan kliring A hesabında İtalyaya karşı olan borcumuza mahsubil ve bu bakiyenin tasfiyesi maksadile tütün, halı ve 150,000 liralık bir kısmı mukayyed kalmak şartile yumurtanın mezkûr memlekete ihracına müsaade edilmiştir.

Keyfiyet, Ticaret Vekâletinin bu babdaki iş'arına atfen tebliğ olunur. (2070)

Emlâk Alıcı ve Satıcılarına Müjde

Ankarada doğruluğu sayesinde kazandığı şöhrete müsteniden Beyoğlunda açtığı şubesinde gerek Ankarada ve gerekse İstanbulun her semtinde emlâk almak ve satmak istiyenlere dürüst şekilde ve son sür'atle hizmet etmeği vazife bilir ve sayın müşterilerinin teşriflerini rica eder.

NEŞ'ET ŞEREN ve Şki. (Ankara Emlâk Simsarı)

Merkezi: Ankara Anafartalar caddesi Zafer sokak No. 5/7, Telefon: 2406, ŞUBE: Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 98, Kat: 1, Tel: 41571.

Ustabaşı aranıyor

Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesinden

Kazan ve kalorifer tesisatında ihtisası olan tercihan San'at mektebi mezunu iki ustabaşı alınacaktır. İstekliler in çalışma hayatlarını hulâsalandıran yazılarile Ankara da müessese merkezine müracaatleri. (2071)

RADYO

Bugünkü Program

7,30 Program	18,03 Dans or
7,33 Müzik (Pl.)	18,50 Çifte fa
7,45 Habelrer	19,30 Haberler
8,00 Müzik (Pl.)	19,45 Serbest
8,15 Evin saati	19,55 Şarkılar
8,30 Müzik (Pl.)	20,15 Rad. Gaz
★	20,45 Halk tü
12,30 Program	21,00 Ziraat t
12,33 Türküler	21,10 Şarkılar
12,45 Haberler	21,30 Konuşm
13,00 Şarkılar	21,45 Orkestra
13,30 Müzik (Pl.)	22,30 Haberler
★	22,45 Dans mü
18,00 Program	23,00 Kapanış

KURTULUŞ

BİÇKİ ve DİKİŞ DERSANESİ

Müdiresi: Bayan PAPAZYAN

Haftada dört gün kadınlara, gü de üçer saat Fransız usulile biç dikiş dersi tedris edilir. ve d ayda Maarifçe musaddak diplo verilir. Feriköy Tepeüstü 116 Papazyan apartımanı.

Türk Maadi Şirketinden :

Şirketimizin hissedarlar umumi yeti önümüzdeki martın 26 ncı perşe günü saat 11 de şirketimizin idare kezi olan Galatada, Kürekçilerde ve Münih hanının dördüncü ka 1 ve 2 numaralı yazıhanede adi su toplanacaktır.

Vekâleten veya asaleten en az hisseye sahib olanların hisse senedi ni içtima gününden bir hafta evvel ketin idare merkezine teslim ile m bilinde makbuz almaları rica olunu

MÜZAKERE RUZNAMESİ

1 — İdare meclisinin ve murak raporlarının okunması,

2 — Şirketin mevcudat defterile senesi bilânçosunun ve kâr ve hesablarının kabulü ile bu babda ittihazı ve idare meclisi azalarının rası.

3 — Müddeti münkazi idare m azasının intihabı ve 1942 senesinde re meclisi azalarına verilecek miktarının tespiti.

4 — 1942 senesi için bir murakıb yini ile tahsisatının tespiti.

5 — Şirket namına teferruğ edi maden ruhsatnamelerinin, imtiyaz nın gayrimenkul mallarının takrir kabule mezun idare meclisi azala tayini.

6 — Ticaret kanununun 323 ve 324 cü maddeleri ahkâmına tevfikan meclisi azasına mezuniyet ve müs itası.

SİNGER KONTÖ

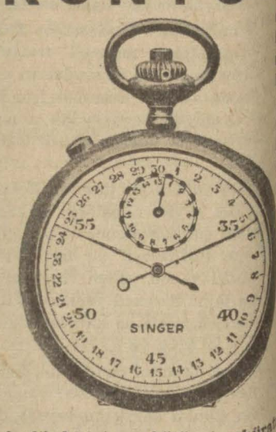

Askerlik hayatının bütün tezahürat kullanılan bu lüzumlu alet, sporc makinistler, mühendisler, fabrik tarafından da kullanılır.

No. 64 Çift İbreli 55 lir

MEVCUD MİKTARI AZDIR

SINGER SAA MAGAZASI

İstanbul Eminönü Cad. No. 8